

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut

1. Aallaqqaasiineq

1.1 Siunnersuummut qulliunerusumik tunuliaqut

Iliveqarfinnik pilersitsineq, ilivernik iliveqarfinnillu atorunnaarsitsineq aamma iliveqarfimmi ilineqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassat Iliveqarfiit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 6, 17. oktober 1990-imeersumi (Iliveqarfiit pillugit peqqussummi) aalajangersarneqarput. Inuiaqatigiit ineriartornerat eqqarsaatigalugu peqqussummik maannakkut ukiunik 25-inik pisoqaassusilimmik nutarterinissaq naleqquttutut isigineqarpoq. Tassunga peqatigitillugu inunngortut toqusullu nalunaarutigineqartarnerat pillugu malittarisassanik aalajangersaanissaq tassunga atatillugu naleqquttutut isigineqarpoq.

Iliveqarfiit pillugit peqqussutip suliarinerani tassunga oqaaseqaatini allaqqavoq iliveqarfiit ilerrillu qangali ilusilersorneqartarnerat allanngoriartortoq. Taamaalilluni takuneqarsinnaavoq ilerrit ujarattaat atorneqaleriartortut. Tassani ineriartorneq annertunerusutigut nalinginnaalernikuugaluartoq allani allanngortoqarnikuuvoq. Ilaatigut toqusut toqunnginnerminni ikuallaneqarnissamik akuttunngitsumik kissaateqartarput. Kisiannili peqqussutip sinaakkutaani atuuttumi Kalaallit Nunaanni ikuallaasoqarsinnaanngilaq. Peqqussummi aalajangersarneqarnikuugaluarpoq palasip ajoqilluunniit innersuussuteqarneratigut qummuattaq toqusup timaata arsaanik imalik ilineqarsinnaasoq, immikkullu pisoqarnerani Kalaallit Nunaanni arsakunik siaruarterisinnaaneq akuerineqarsinnaasoq. Peqqussummili taamaallaat ilisisoqarsinnaaneranik inatsisitigut akuersisoqarpoq.

Inunngortunik toqusunillu nalunaaruteqartarneq inatsit nr. 225, 31. maj 1968-imeersumi malittarisassat Danmarkimi atuuttut, inatsisikkut nr. 249, 23. marts 2010-meersuklut kingullermik allanngortinneqartut aamma Ilisisarneq toqusullu timaannik ikuallaasarneq pillugit inatsit inatsimmik nalunaarutikkut nr. 906, 25. juni 2013-imeersuklut avammut nalunaarutigineqartoq, Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnikuunngisaannarput, immikkoortumillu tigusinermi pissutsit taakku pillugit malittarisassiortoqarnikuunani. Oqaatigineqassaarli Iliveqarfiit pillugit peqqussutsikkut ilisisarneq pillugu malittarisassiortoqarnikuuvoq, taamaalillunilu pissutsit ilisarneq toqusullu timaannik ikuallaasarneq pillugit inatsimmi ilaasut ilaannakortumik killilersorneqartut

1.2 Inatsisissamik piareersaanermi immikkoortut pingaarnerit

Inatsisissatut siunnersuut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Nalaakkersuisoqarfiup aamma Biskoppeqarfiup qanimut suleqatigiinnerisigut suliarineqarpoq.

Inatsisissamik piareersaanermi isumaliutigineqarpoq siunnersuummi aalajangersakkat Ilagiit pillugit inatsimmi malittarisassat inatsimmi ataatsimoortinneqarnissaat siunertaralugu Ilagiit pillugit Inatsisartut inatsisaannut (Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 19. maj 2010-meersoq Inatsisartut inatsisaatigut nr. 2, 29. november 2013-imeersukkut allanngortinneqartoq) taarsiullugu ilanngunneqassanersut. Naalakkersuisoqarfilli naliliivoq siunnersuummi aalajangersakkat inatsit taamatut ilusilersorneqartillugu imaliinnarlutik ilanngunneqarsinnaanngitsut. Ilagiit pillugit inatsimmik kingusinnerusukkut nutarterinermi nalilersorneqarluarsinnaavoq malittarisassat uani pineqartut Ilagiit pillugit inatsisip allatut ilusilersorneratigut aamma ilanngunneqarsinnaanersut.

1.3 Siunnersuutip imarisai ataatsimut isigalugit

Siunnersuut imatut aqqissuunneqarpoq, inuusunut toqusunullu innuttaasut oqartussallu Ilagiinnut tunngatillugu pisussaaffii periarfissaalu allanngortarlutik. Taamaalilluni inuusunik toqusunillu nalunaaruteqartarnej, ilisisarneq aamma toqusut timaannik ikuallaasarneq, ilisineqarnissamut, qummuattanik ilisisarneq arsanillu siaruarterisarneq, iliveqarfinnik pilersitsineq pillugit malittarisassat, inoqarfiunngitsuni iliveqarfiit, ilivernik iliveqarfinnillu atorunnaarsitsisarneq, iliverni eqqaassutissanik nalunaarsuisarneq aamma nakkutilliineq pineqaatissiisarnerillu pillugit malittarisassanik aalajangersaasoqarpoq.

Siunnersuummi uani iliveqarfinnik pilersitsisarneq, ilivernik iliveqarfinnillu atorunnaarsitsisarneq aamma iliveqarfinni ilineqarsinnaatitaaneq malittarisassat atuuttut maannakkut siunissamilu pisariaqartitanut tunngatillugu annertuumik itisilerneqassapput nutarterneqarlutillu. Tassunga peqatigitillugu toqusut timaat qanoq iliorneqartassanersut, tassa ilineqartarnissaat ikuallanneqartarnissaallu, inatsisiliornermi aalajangersarneqassapput. Toqusut timaannik ikuallaasarneq pillugu aalajangersakkanik tassunga atatillugu aalajangersarneqassapput.

Aamma kikkut ilisisarnermut oqartussaansut, ilisinissamik imaluunniit toqusup timaanik ikuallaanissamik kikkut qinnuiviginnissinnaanersut, toqusup timaa qanoq iliorneqassanersoq isumaqatigiinngitsoaqalerpat qanoq iliuuseqartoqartassanersoq siunnersuummi aalajangersarneqassapput.

Inunngortunik toqusunillu nalunaaruteqartarnej pillugu, tassunga ilanngullugu kikkut nalunaaruteqartussaataitanersut, siunnersuummi aamma nutaatut malittarisassiortoqarpoq. Siunertarisamut naleqquttutut isigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu ilisisarnermi oqartussat suliassanik suliaqartarnerat aamma palasit atuagarsialerisartut atuagarsuarnut allattaasarneq pillugu suliassanik sularinninnissamut periarfissaat pillugit malittarisassiornissaq. Taamaalilluni palasimut atuagarsialerisumut aamma ilisisarnermut oqartussaasuusumut nalunaaruteqartoqartassaaq.

Missingersuummi uani aamma kommunini oqartussat Ilagiillu akornanni akisussaaffiit pisinnaatitaaffiillu agguarneqarneranni maannakkut pissutsit annertunerusumik allanngortinneqanngillat.

Toqusut timaannik ikuallaasarneq pillugu malittarissat siunnersuummi siunissamut qulakkeerniarneqarput, taamaalilluni tassunga atugassamik toqusut timaannik ikuallaasarfimmik ataatsimik arlalinnilluunniit pilersitsisoqarpat Kalaallit Nunaanni toqusut timaannik inatsisit tunngavigalugit ikuallaasoqarsinnaassalluni.

Kommunalbestyrelsit, ilagiit sinniisaasa Biskoppillu akornanni akisussaaffiit pisinnaatitaaffiillu agguarnerat annertunerusutigut ingerlatiinnarneqarput. Akisussaaffiit pisinnaatitaaffiillu sapinngisamik annertunerusumik sumiiffinni ingerlatiinnarneqarnissaannik kissaateqarneq aallaavigalugu tamanna pivoq. Kommunalbestyrelsit taamaalillutik iliveqarfinnik naammattunik pilersitsinissamik sulii akisussaaffeqassapput, aammalu iliveqarfinnik pilersitsinermi, ingerlatsinermi, aserfallatsaaliuinermit atorunnaarsitsinermilu aningaasartuutit akilertassallugit, taavalu ilagiit sinniisaat iliveqarfinnik ulluinnarni aserfallatsaaliuissallutik aqutsissallutillu. Iliveqarfinnik ulluinnarni aserfallatsaaliuinermit aqutsinermilu aningaasartuutit Kalaallit Nunaanni Ilagiinnit akilerneqartarnissaat siunnersuummi erseqqissarneqarpoq.

Iliverni eqqaassutissanik nalunaarsuisarneq, maalaaruteqarsinnaaneq, nakkutilliineq pineqaatissiisarnerlu pillugit aalajangersakkat siunnersuummi nutaatut ilanngunneqarput.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnerit

a) Inatsisit atuuttut

Kalaallit Nunaanni Namminersorneruneq pillugu inatsit nr. 577, 29. november 1978-imeersoq (Namminersorneruneq pillugu inatsit) naapertorlugu § 5-imi tiguisarnermik taaneqartartuktu Kalaallit Nunaata ilageeqarnermi malittarisassiortalerpoq allaffissornikkullu aqutsinermi oqartussaalerluni. Ilageeqarneq ingerlaannaq tiguneqarpoq, pisinnaatitsinerlu pillugu inatsit siulleq (Kalaallit Nunaanni Ilagiit pillugit inatsit nr. 587, 29. november 1978-imeersoq) akuerineqarluni. Taanna pisinnaatitsineq pillugu inatsimmik 1993-imi taarserneqarpoq (inatsit nr. 264, 6. maj 1993-imeersoq) Ilagiit pillugit Ilagiit pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 15, 28. oktober 1993-imeersumik Namminersornerullutik Oqartussat suliaqarneranni pisinnaatitsinermut tunngaviusoq, tassanilu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussaanagerup 21. juni 2009 atuutilersinneqarnerata tungaanut Kalaallit Nunaanni ilagiinnut aqutsinermi qulliunerusumik malittarisassat allaqqapput.

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussaanagerup atuutilersinneqarnerata kingorna tunngaviusumik inatsit ataqqillugu Inatsisartut malittarisassiorneranni Kalaallit Nunaanni ilagiinnut inatsisilerinermi tunngaviulerpoq. Kalaallit Nunaat taamaalilluni immikkoortuni Danmarkimi Kirkeministeriaqarfiup peqqussutaatigut siornatigut killilersorneqartuni nammineq inatsisiliornissamut nalunaarusiornissamullu maannakkut pisinnaatinneqarpoq. Kisiannili siunnersuutit tamarmik Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu Ilagiinnik soqutigisaqartunut tusarniutigineqartarput, taamaalillunilu ilagiit sinaakkutaat qimakkiartorneqarsinnaanngillat.

Inatsit atuuttoq tassaavoq Iliveqarfiit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 6, 17. oktober 1990-imeersoq. Inatsisartut peqqussutaat Folketingip inatsisaa nr. 587, 29. november 1978-imeersoq

naapertorlugu suliarineqarpoq, tak. Kirkeministeeriaqarfiup nalunaarutaa nr. 57, 21. februar 1979-imeersoq. Peqqussutip taaneqartup saniatigut Iliveqarfiit ungaloqartinneqarneri, avatangiisaat il.il pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 47, 28. november 1990-imeersumik peqarpoq. Ilimagineqarpoq inatsimmik nutarterinermut atatillugu nalunaarut nutarterneqassasoq.

Ilagiit tamassuma saniatigut Ilagiit pillugit Inatsisartut inatsisaatigut nr. 9, 19. Maj 2010-meersukkut killilersorneqarput. Tamassuma saniatigut Palasinik atorfinitsitsinermut il.il. ilagiit sinniisaasa peqataatinneqartarnerat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 38, 29. december 1998-imeersoq atuuppoq.

b) Inatsisissatut siunnersuut

Inunngortunik toqusunillu nalunaaruteqartarneq

Nutaatut siunnersuutip akuerineqarneratigut inunngortunik toqusunillu nalunaaruteqartarneq pillugu malittarisassaqaalissaaq.

Malittarisassani nalunaaruteqartussaataaneq siulliutillugu allaqqavoq. Tamassuma kingorna sumut nalunaaruteqartoqarnissaa allaqqavoq. Aammattaaq kiap nalunaaruteqarnissaa tassungalu piffissarititaq aalajangersarneqarput. Naggasiullugu inunngortunik toqusunillu nalunaaruteqartarneq pillugu malittarisassiornissamut, tassunga isikkusaannik piumasaqaasiornissamut uppersaasiornermullu piumasaqaasiornissamut, Naalakkersuisut pisinnaatinneqarput.

Palasimut atuagarsualerisumut tunngatillugu paasissutissanik allagarsuarnut nalunaarsuinermi pisariaqartunik palasip tigusaqartarnissaa nalunaaruteqartussaataanermt aalajangersakkami qulakkeerneqarpoq. Tassunga peqatigitillugu ilisarnermi oqartussap siunnersuut naapertorlugu aamma palasit atugarsualerisuusup paasissutissanik taamatut suliaqarnermi pisariaqartunik tigusaqartarnissaa nalunaaruteqartussaataanermti qulakkeerneqarpoq.

Nalunaaruteqartussaataitaasoq pingaarneq siunnersuut malillugu tassaavoq Peqqinnissaqarfik. Tamassumunnga tunngavilersuutaavoq inunngortut amerlanersaat Peqqinnissaqarfiup peqataanerant atatillugu inunngortarnerat, napparsimavimmi uninnganikkut imaluunniit angerlarsimaffimmi erninermut atatillugu peqqinnissaqarfiup ikuiunneratigut. Toqusut eqqarsaatigalugit toquneq tamanna pillugu malittarisassat malillugit nakorsamit toqusup allagartaanik suliaqartussamit uppersarneqartussaavoq.

Nalunaaruteqartussaataitaanerup malinneqarnissaa pingaaruteqarluinnarmat siunnersuummi pineqaatissiisarneq pillugu aalajangersakkami (§ 36), taassuma malinneqannginnerani akiliisitsisoqartarnissaa periarfissinneqarpoq.

Ilisineq aamma toqusut timaannik ikuallaaneq

Ilisarneq aamma toqusut timaannik ikuallaasarneq pillugit siunnersuummi §§ 5-12-imi nutaatut aalajangersakkanik aalajangersaasoqarpoq. Malittarisassalli periusaareersunik inatsisitigut atuutilersitsineruvoq.

Siulliullugu aalajangersarneqarpoq toqusup timaa qanoq iliorneqartassanersoq. Taamaalilluni siunnersuummi aalajangersaneqarpoq toqusup timaa ilineqassasoq ikuallanearluniluunniit. Taamaalilluni siunnersuutip akuerineqarnerani ilisinissaq ikuallaanissarlu inatsisitigut periarfissinneqarpoq. Tassunga peqatigitillugu siunnersuummi aalajangersarneqarpoq toqusup timaani ikuallaaneq toqusut timaannik ikuallaasarfimmi avatangiisinik illersuineq pillugu inatsit naapertorlugu akuerisaasumi imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani nunami pineqartumi oqartussanit akuerisaasumi pissasoq. Kalaallit Nunaanni avatangiisinik illersuineq pillugu inatsit naapertorlugu taamatut akuerisaasumi Kalaallit Nunaanni ataatsimik arlalinniluunniit toqusut timaannik ikuallaasarfimmi pilersitsisoqarsimatinnagu Kalaallit Nunaanni toqusut timaannik ikuallaasoqartannginnera pillugu aalajangersakkat pillugit ikaarsaariarnermi aalajangersagaq tassunga atatillugu innersuussutigineqarpoq.

Ilisisarnerit eqqarsaatigalugit ilisinerit iliveqarfimmi imaluunniit siunnersuummi kapitali 3-mi tamanna pillugu malittarisassat naapertorlugit iliveqarfittut akuerisaasuni allani pisassasut. Taamatuttaaq aalajangersarneqarpoq arsat qummuattanut ilineqassasut, tamannalu pillugu kapitali 3-mi malittarisassat naapertorlugit siaruarterneqassasut. Aammattaaq aalajangersassallugu naleqquttutut isigineqarpoq, qummuattat arsamik imallit qummuattanik ilisinnginnermi siaruaannginnermiluunniit taamaallaat palaseqarfimmi uninngatinneqassasut. Kapitali 3-mi, innersuunneqartumi, ilineqarsinnaatitaaneq, qummuattanik ilisisinnaatitaaneq aamma arsanik siaruaasinnaatitaaneq pineqarput, tassunga ilanngullugit ilisineq, qummuattanik ilisineq aamma arsanik siaruaaneq pissasut.

Siunnersuummi aamma aalajangersagaqarpoq kikkut ilisisarnermi oqartussaansut, ilisisarnermi oqartussat sunik pisinnaatitaaffeqarnerisut suliassaqarnerisullu. Taamaalilluni aalajangersarneqarpoq sumiiffimmi toquffiusumi palasi atuagarsualerisoq ilisisarnermi oqartussaasuusoq.

Aammattaaq aalajangersagaqarpoq kikkut ilisinissamik toqusulluunniit timaanik ikuallaanissamik qinnuiviginnissinnaanersut. Aalajangersarneqarpoq toqusup aappaa, toqusup meerai 18-it sinnerlugit ukiullit imaluunniit toqusup angajoqqaavi ilaqutaasulluunniit allat tulleriinneri taaneqartut malillugit qinnuiviginnissinnaasut. Tassunga atatillugu erseqqissarneqarpoq aappariinnermut assingusumut inooqatigiinneq minnerpaamik ukiumik ataatsimik sivissussilik, sumi najugaqarnermik uppersaatikkut uppersarneqartoq, aappariittut naleqqiunneqassasoq. Kikkut qinnuiviginnissinnaanerat, qanoq qinnuiviginnittoqartassanersoq qinnuiviginninnerlu pillugit pissutsit allat pillugit aalajangersaanissamat tassunga peqatigitillugu Naalakkarsuisut pisinnaatinneqarput

Ilisisarnermi oqartussat pillugit aalajangersarneqarpoq, ilisisoqassanersoq imaluunniit toqusup timaanik ikuallaasoqassanersoq aamma ilisinermi palasi peqataassanersoq (oqaluffimmit ilisineq) imaluunniit taanna palasi peqataatinngagu pissanersoq (oqaluffiup avataanit ilisineq) ilisisarnermi oqartussat aalajangiisuusartut. Aalajangersarneqarpoq aalajangiineq qinnuiviginninneq tunngavigalugu aamma siunnersuummi §§ 10 aamma 11 isiginiarlugit pissasoq.

Siunnersuummi § 10, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq toqusup timaa ilineqassanersoq ikuallanneqassanersorluunniit aalajangiinnermi toqusup kissaatigisimasaa malinneqassasoq. Tassunga tapiliullugu § 10, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq tamanna pillugu toqusoq kissaateqarsimangippat ilisisoqarnissaanik imaluunniit toqusup timaanik ikuallaasoqarnissaanik qinnuiviginnittup qinnuiginninnera malinneqassasoq. § 11-mi aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq toqusoq toqunermini Kalaallit Nunaanni Ilagiinni imaluunniit Kalaallit Nunaanni Ilagiit avataanni uppeqatigiinni ilaasortaappat akerlianik uppersaasoqarsinnaangippat oqaluffimmit ilisisoqarnissaanik kissaateqarnertut tamanna isigineqassasoq.

Ilisisarnermi oqartussat pillugit aamma aalajangersarneqarpoq toqusup timaa qanoq iliorneqassanersoq aalajangiinnginnermi toqusoq pillugu atsiorneqarnikumik toqunermik uppersaateqarnissaa qulakkeerneqassasoq.

Kapitalimi aammattaq aalajangersagaqarpoq ilisisarnermi oqartussat aalajangiinerat pillugu maalaaruteqartoqarpat qanoq iliortoqassanersoq. Taamaalilluni aalajangersarneqarpoq aalajangiinerup kingorna kingusinnerpaamik ullup ataatsip qaangiunnerani ilisisarnermi oqartussanut maalaaruteqartoqassasoq, maalaarullu malinneqanngippat ilisisarnermi oqartussat apeqqut pigisanik agguaassisarnermut eqqartuussivimmut aalajangigassanngorlugu saqqummiutissagaa. Tassunga peqatigitillugu aalajangersarneqarpoq pissutsit taakku pillugit aalajangiisoqarsimangippat ilisisoqarsinnaangitsaq toqusulluunniit timaanik ikuallaasoqarsinnaangitsaq. Pissutsit immikkut ittut tamassumunnga tunngavissaqartitsippata aalajangersakkap saneqqunneqarnissaanut Naalakkersuisut periarfissinneqarput.

Ilineqarsinnaatitaaneq, qummuattanik ilisisinnaatitaaneq aamma arsanik siaruaasinnaatitaaneq
Aalajangersakkat Iliveqarfiit pillugit peqqussummi innuttaasut pisinnaatitaaffii pisussaaffiilu kiisalu kapitali 2-mi aalajangersakkanik kiisalu § 15-imi qummuattanik ilisisarneq aamma arsanik siaruaasarneq pillugit aalajangersakkanik ilaatigut ingerlatitseqqiinerupput. Kapitali ilisisarneq aamma toqusup timaanik ikuallaasarneq pillugit siunnersuummi kapitali 2-mi malittarisassanut atappat, taamaammallu aalajangersakkat kapitalip taassuma kingorna ilanngunneqarnissaat naleqqunnerpaatit isigineqarpoq.

Iliveqarfiit pillugit peqqussut naapertorlugu inuit siunnersuummi taaneqartut ilineqarsinnaatitaapput arsaalluunniit qummuattamut ikillugit ilineqarsinnaatitaallutik. Tassa inuit kikkulluunniit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugallit najugaqarallartulluunniit.

Pisinnaatitaaffik najugarisami najugaqarfigigallakkamiluunniit iliveqarfimmi ilisisarnermut arsanilluunniit qummuattamut ikillugit ilisisarnermut maannakkutut tunngavoq.

Ilineqarsinnaatitaasut imaluunniit arsaid qummuattamut ikillugit ilineqarsinnaatitaasut saniatigut ilineqarnissaannik imaluunniit arsaid qummuattamut ikillugit ilineqarnissaannik maannakkutut akuersisoqarsinnaavoq, tassa inuit piffissami toqunermi Kalaallit Nunaata avataani najugaqartut

Kalaallit Nunaannut immikkut attuumassuteqartut. Inuit taakku Kalaallit Nunaanni ilagiit iliveqarfiit ilineqarsinnaanerannik ilagiit sinniisui maannakkut akuersisartuupput. Siunnersuummi Biskoppi taamatut pisinnaatinnearpoq, qaqugukkullu immikkut atassuteqartoqartarnersoq aalajangersarneqarpoq. Tassunga peqatigitillugu aalajangersarneqarpoq Biskoppi taamatut akuersinnginnermini toqusup kissaatigisimasaa ilagiit sinniisaannut kommunalbestyrelsimullu oqaaseqarfigisassanngorlugu saqqummiutissagaa.

Siunnersuummi nutaatut aalajangersarneqarpoq toqusoq taamatut kissaateqarsimappat najugaqarfimmi najugaqarfigigallakkamiluunniit iliveqarfimmi pinani aallami ilineqarnissaq imaluunniit arsat qummuattamat ikillugit ilineqarnissaq Biskoppip immikkut pisoqarnerani akuersinnaagaa. Tamanna maannakkumut periusaareersunik inatsisitigut atuutilersitsineruvoq.

Siunnersuummi maannakkutut aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaanni Ilagiit iliveqarfiisa avataanni ilisaasoqarsinnaanngitsoq, kisiannili piniarnermi ilisimasassarsiornermiluunniit angalanerni assigisaanniluunniit toqusoqartillugu tamanna saneqqunneqarsinnaavoq.

Siunnersuummi nutaatut aalajangersarneqarpoq inuit illoqarfiit nunaqarfiillu nalinginnaasumik agguarneranni najugaqartut sumiiffimmi ilineqarsinnaanerannik arsaaluunniit qummuattamat ikillugit ilineqarsinnaanerannik Biskoppi immikkut pisoqartillugu akuersisinnaasoq.

Biskoppip aalajangiineri pillugit Naalakkersuisunut maalaaruteqarsinnaanermik siunnersuummi § 34-mi periarfissiisoqarpoq.

Siunnersuummi § 15 Ilagiit pillugit peqqusummik § 13-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Siunnersuummi aalajangersarneqarpoq arsat allatigut ileqqorissaarluni iliornissaannut Biskoppi maannakkut akuersisinnaasoq.

Iliveqarfinnik pilersitsineq

Iliveqarfinnik pilersitsisarneq pillugu siunnersuummi aalajangersakkat tamanna pillugu malittarisassanik atuuttunik nutarterinerupput.

Taamaalilluni suli naleqquttutut isigineqarpoq, akisussaaffiit pisinnaatitaaffiillu sumiiffinnut annertunerpaamik inissinneqassasut, taamaalilluni sumiiffinni nunallu immikkoortuini pissutsit immikkut ittut isiginiarneqassallutik, taamaalilluni suliamik immikkut ilisimasaqartunit tamanna pillugu pisariaqartumik ikiorserneqarnissaq qulakkeerneqassalluni. Kommuni Ilagiillu akornanni suliassat agguartaarnerisa ingerlatiinnarneqarnerat tassunga peqatigitillugu Ilagiit aqutsinissamik periarfissaqannginnerisa kinguneraat, tassunga ilanngullugit iliveqarfinni maskinat atornerqartarnerat. Taamaammat naleqqunnerpaatut isigineqarpoq kommunit suliassat taakku suli suliarisassagaat, tassa kommunit teknikkikkut allaffissornermilu isumalluuteqarmata.

Siunnersuummi aqqissuussinermi taaneqartumi taamaalilluni siunertaanngilaq pissutsit atuuttut annertuumik allannortinneqassasut, taamaalillunilu ileqarfiit pillugit kommunit ilaatigut

suliaqartassallutik. Kisiannili siunertaavoq sumiiffinni kommunini, peqqinnissaqarfimmi ilagiinnilu oqartussat ingerlalluartumik suli suleqatigiittarnissaat.

Siunnersuummi § 16 Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 1-imik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, aalajangersarneqarlunilu ileqarfinni pissutsit apeqqutaasut sumiiffinni innuttaasuni sinaakkutit ataasiakkaat iluanni tunngaviusumik inissinneqartussat. Sumiiffinni ilagiinni innuttaasut, ilagiit sinniisaat, sumiiffinni kommunini innuttaasut annertunerusutigut assigimmatigit, iliveqarfinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu kommunit aamma ilagiit sinniisaasa suleqatigiinnerisigut aaqqissuunneqartarnissaat pissusissamisoorpoq. Taamaammat iliveqarfinnut pisariaqartumik nunaminertaqarnissaata isumaginissaa kommunit suli akisussaaffigissavaat, ilagiillu sinniisaasa suliassaraat iliveqarfiit pillugit pissutsinik kommunimut siunnersuinissaq.

Kalaallit Nunaanni iliveqarfiit pillugit pisinnaatitaaffiliilluni suliassanik agguaaassisarneq pillugu malittarisassanut tapiliullugu isumaqatigiissuteqarnissamut kikkut pisinnaatitaaffeqarnerisut pillugu malittarisassat ingerlatiinnarnissaat naleqquttut isigineqarpoq, tassunga ilanngullugu Kalaallit Nunaata avataani iliveqarfinnik pilersitsisarneq, aserfallatsaaliuisarneq atorunnaarsitsisarnerlu. Siunnersuummi § 16, imm. 3 taamaalilluni Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 14-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Ilagiit pillugit inatsimmi suliassat agguataarnerat naapertorlugu Biskoppi maannakkut isumaqatigiissuteqarnissamut pisinnaatitaaffeqarpoq, tassunga ilanngullugu Kalaallit Nunaata avataani iliveqarfinnik pilersitsisarneq, aserfallatsaaliuisarneq atorunnaarsitsisarnerlu, Biskoppimit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aningaasalersorneqartut allaffissornikkullu aqunneqartut.

§ 16, imm. 4-mi aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 3, oqaaseqatigiit aappaannik ingerlatitseqqiineruvoq. Aalajangersakkami taamaalilluni aalajangersarneqarpoq iliveqarfiit allat taamaallaat Naalakkersuisut akuersinerisigut pilersinneqarsinnaasut.

Siunnersuummi § 17-imi pissusissamisoortutut isigineqarpoq Iliveqarfiit pillugit § 1, imm. 3-mi aalajangersakkat annertusinissaat. Siunnersuut taamaalilluni ilagiit sinniisaasa tusarniarneqarnissaat pillugu malittarisassanik ingerlatitseqqiineruvoq, tassungali peqatigitillugu aalajangersarneqarluni Ilagiinni palasit Biskoppilu aamma oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqassasut. Iliveqarfiit pillugit apeqqutini. Annertusisitsinerup Biskoppip Ilagiinni qitiusumik aqutsisuunerata allaffissornikkullu aqutsisuunerata ilaatigullu palaseqarfinni palasinik ilagiillu sinniisaannik nakkutilliisuunerata kinguneraa. Annertusisitsineq tamassuma saniatigut ataatsimut isigalugu pisinnaatitaaffiit agguarneqarnerannut Ilagiit pillugit inatsisip kingusinnerusukkullu 2013-imi allannguutit akuersissutigineqarnerisigut atuutilersinneqartunut naapertuuppoq.

Siunnersuummi § 18 Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 3, oqaaseqatigiit siulliannik toqqaannartumik ingerlatitseqqiineruvoq, tassani erserpoq iliveqarfiit Kalaallit Nunaanni Ilagiit pigigaat.

Siunnersuummi § 19 Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 2-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaalilluni ilagiit sinniisaasa iliveqarfinnik ulluinnarni aserfallatsaaliuinermik aqutsinermillu akisussaaffeqarnerat ingerlatsinerallu aalajangersarneqarnera aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Nutaatut maannakkut aamma aalajangersarneqarpoq tassunga aningaasartuutit Kalaallit Nunaani Ilagiit akilissagaat. Tamanna akisussaaffeqarnerup aningaasartuutillu akilerneqartarnerisa ingerlaqatigiinnissaasa qulakkeerneqarnissaanik kissaateqarnermik tunngaveqarpoq.

Siunnersuummi § 20 Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 3-mik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq. Imm. 1-imi aalajangersakkami pineqarpoq toqusuq Ilagiinni ilaasortaangippat toqusullu ilivermi kommunimit innersuunneqartumi ilineqarnissaanik toqusup qimatai immaqa akuersisariaqartut. Inuit Ilagiit avataaniittut iliveq sanningasumik ilisarnaasernagu ilineqarsinnaapput.

Tamassuma saniatigut aalajangersakkami imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq innuttaasut ilivermik ataatsimik arlalinnilluunniit inniminniisinnaanngitsut. Ilaqutariit ataatsit arlalilluunniit illoqarfimmi innuttaasut allat najugaqarfimmi iliveqarfimmi ilisaanissamut periarfissaarullugit iliveqarfiup ilaanik inniminniisinnaanerat pinngitsoortinniarlugu aalajangersagaq ilanngunneqarpoq. Tassunga peqatigitillugu imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq innuttaasup toqunikup eqqaani inissaqarpat taassuma saniani ilineqarnissamik innuttaasooq Biskoppimut qinnuiviginninnissamut periarfissaqartoq. Kommunalbestyrelsi siunnersuummi § 16, imm. 2 naapertorlugu ilaatigut iliveqarfinnik pilersitsinissamik ingerlatsinissamillu akisussaasuummat, siunnersuummi imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq biskoppi imm. 2-mi, oqaaseqatigiit aappaanni taaneqartumi pisoqartillugu aalajangiinninnermini toqusup kissaatigisimasaa pillugu kommunalbestyrelsi oqaaseqaateqartissagaa.

Siunnersuummi § 21 Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 16, imm. 1-imi ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaalilluni aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq iliveqarfik pillugu allattuivimmi Biskoppimit akuerineqartumi iliveqarfik pillugu malittarisassanik iliveqarfimmi taassuminngalu atuinermi torersaarnisaaq pillugu malittarisassanik imaqartumik Biskoppip malittarisassiornissaanik iliveqarfimmillu assiliornissaanik piumasaqaateqartoqartoq.

Siunnersuummi § 22 Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 16, imm. 2-mi ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaalilluni maannakkut erseqqissarneqarpoq Biskoppip akuerisaanik iliveqarfiit pillugit allattaavimmut allattuinnissamik ilagiit sinnissaat akisussaaffeqartut. Allattaaviit imarisaat pillugit piumasaqaatit allanngortinneqanngillat. Nutaatut iliveqarfiit pillugit allattaaviit imarisaat allaffisornermilu allattuisarneq pillugit malittarisassiornissamut Naalakkersuisut § 22, imm. 3-mi pisinnaatinneqarput.

Siunnersuummi § 23 Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 5-imi ingerlatitseqqiineruvoq. Maannakkut erseqqissarneqarpoq najoqqutassat pinnagit malittarisassat pineqartut. Aamma nutaatut aalajangersarneqarpoq kommunalbestyrelsit isumasioqatigereerlugit Biskoppillu inassuteqaateqarneratigut malittarisassat aalajangersarneqartassasut.

Siunnersuummi § 24 Iiveqarfiit pillugit peqqussummi § 6-imik allangortinnagu ingerlatitseqqiineruvoq.

Inoqarfiunngitsuni iliveqarfiit

Siunnersuummi § 25 Iiveqarfiit pillugit peqqussummi § 11-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Maannakkut erseqqissarneqarpoq inoqarfiunngitsuni iliveqarfiit iliveqarfiunerat ilisarnaaserneqassasoq. Aammattaaq siunnersuummi nutaatut aalajangersarneqarpoq ilagiit sinniisaanngitsut maannakkut provsti iliveqarfinnik taakkuninnga nakkutilliisuusoq. Ilagiit pillugit inatsimmi § 8-mi ersippoq Biskoppi ingerlatsinermini provstinit pingasunit ikiorneqassasoq: Kalaallit Nunaata avannaani ataaseq, Kalaallit Nunaata kujataani ataaseq aamma Kalaallit Nunaata Kitaani Tunumilu ataaseq, tamannalu tunngavigalugu naleqqunnerpaatut isigineqarpoq provsti inoqarfiunngitsuni iliveqarfinnik maannakkut nakkutilliisuussasoq.

Ilagiit pillugit oqartussaanerit agguarnerisa kinguneranik siunnersuummi § 26-mi nutaatut allaqqavoq inoqarfiunngitsuni iliveqarfinni ilisinissamik arsanilluunniit qummuattamut ikillugit ilisinissamik Biskoppi immikkut pisoqarneratigut qinnuteqartoqareerneratigut akuersisinnaasoq. Toqusup kissaatigisimasaa malinniarlugu aatsaallu pissutsit taamatut tunngissaqartitsippata nalinginnaasumik akuersisioqartassaaq. Aalajangersakkap imarisaa aamma Iiveqarfiit pillugit peqqussummi § 12-mut sanilliullugu allangortinneqanngilaq.

Ilivernik iliveqarfinnullu atorunnaarsitsineq

Siunnersuummi kapitali 6 Iiveqarfiit pillugit peqqussummi kapitali 3-mik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq.

Siunnersuummi § 27 Iiveqarfiit pillugit peqqussummi § 9-mik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq. Tassunga tunngatillugu erseqqissarniarneqarpoq piffissaq eqqissimatitsivik tassaasoq piffissaq iliviit ataasiakkaat allangortinneqannginnissaat. Taamaalilluni ”iliveq” aamma ”iliveqarfik”-mut allangortinneqarpoq. Aamma Ilagiit pillugit inatsimmi § 6-imi pisinnaatitaafiit agguarnerat naapertorlugu § 6-imi maannakkut aalajangersarneqarpoq Biskoppi, ilagiit sinniisaasa inassuteqaateqarnerisigut, piffissamik eqqissimatitsivimmik sivisunerusumik aalajangiisinnaasoq. Aalajangersagaq aamma ilivernik ammaasarneq iliveqarfimmullu ilinerisigut toqusut timaasa sinneri qanoq iliorneqartarnissaat pillugit malittarisassanik atuuttunik imarisaatigut ingerlatitseqqiineruvoq.

Siunnersuummi § 28 Iiveqarfiit pillugit peqqussummi § 10-mik erseqqissaalluni ingerlatitseqqiineruvoq. Erseqqissaatitut maanna Biskoppi ilaagiit sinniisaannik kommunalbestyrelsimillu oqaaseqaateqartitsereerluni aalajangiisinnaavoq iliveqarfik ilisinermut atorneqarsinnaajunnaassasoq.

Ilivinerni eqqaassutissanik nalunaarsuineq

Siunnersuummi kapitali 7 nutaavoq aammalu iliverni eqqaassutissanik nalunaarsuisarneq pillugu

malittarisassanik killilersuinerulluni. Kalaallit Nunaanni iliverni eqqaassutissanik nalunaarsuisarneq pillugu maannakkut malittarisassaqaanngilaq aamma ilagiinni oqaluffiit illutaat iliveqarfiillu pillugit Inatsit nr. 329, 29. marts 2014-imeersoq Kalaallit Nunaannut tamanna pillugu peqqussutikkut taamaalilluni atuutilersinneqarnikuunani. Siunnersuummi uani malittarisassat taamaattut ilanngunneqarnissaat naleqquttutut isigineqarpoq, tassa eqqumiitsuliorneq, kulturikkut oqaluttuarisaaneq allallu tunngavigalugit taamatut nalunaarsuinissaq pingaaruteqartutut isigineqarmat, taamatullu nalunaarsuisarnermi inatsitigut sunniutit ilanngunniissaat pingaaruteqartutut isigineqarmat.

Iliverni eqqaassutissat arnat angutillu nersortariallit pillugit eqqaassutissaasunut imaluunniit eqqumiitsuliornermi, kulturikkut oqaluttuarisaanermi allanilluunniit peqquteqarluni immikkut eriagisassatut isigineqartunut tunngatillugu nalunaarsuisussaataaneq Siunnersuummi § 29-mi aalajangersarneqarpoq.

Kina nalunaarsuisanersoq siunnersuummi § 30-mi aalajangersarneqarpoq. Pissusissamisoortutut isigineqarpoq ilagiit sinniisaat siunnersuut naapertorlugu iliveqarfiit pillugit allattuivinnut allattaanissamik akisussaaffeqartut taamatut nalunaarsuisartuussasut, tassungalu pissusissamisoortumik ilaallutik. Aammattaaq aalajangersarneqarpoq Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu tamanna pillugu oqaaseqaateqartoqareerneratigut nalunaarsuisoqartassasoq. Tamanna eriagisariaqakkanik suliamik immikkut ilisimasaqartut nalilersuinissaat siunertaralugu pivoq.

Nalunaarsuisarnerup inatsisitigut sunniutai siunnersuummi § 31, imm. 1-imi aalajangersarneqarput, tassa iliverni eqqaassutissat nalunaarsorneqartut iliveqarfimmit peerneqassanngitsut. Iliverni eqqaassutissat nalunaarsorneqartut iliveqarfiup avataanut inissinneqarnissaannik immikkut pisoqarnerani akuersisinnaanermut Biskoppi imm. 2-mi periarfissinneqarpoq. Siunnersuummi § 32-mi aalajangersarneqarpoq iliverni eqqaassutissat nalunaarsuivimmit aamma peerneqarsinnaasut, nalunaarsuinerup inatsisikkut sunniutai taamaaliornermi atorunnaassapput. Nalunaarsuineq assigalugu ilagiit sinniisaat Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu tamanna pillugu oqaaseqaateqartereertulugu tamanna pillugu aalajangiissapput.

Naggasiullugu, nalunaarsuisarneq nalunaarsuinerillu peerneqartarnerat pillugu malittarisassiornissamut Naalackersuisut § 33-mi pisinnaatinneqarput.

Nakkutilliineq pineqaatissiinerlu

Siunnersuummi kapitali 8 nutaavoq aammalu naammagittaalliortarneq, nakkutilliineq pineqaatissiisarnerlu pillugit malittarisassanik imaqarluni.

Biskoppip aalajangiinernik Naalackersuisunut maalaaruteqarsinnaanermik periarfissamik siunnersuummi § 34-kkut aalajangersaanissaq naleqquttutut isigineqarpoq.

Siunnersuummi malittarisassat siunnersuummilu pisinnaatitsineq naapertorlugu malittarisassiarineqartut malinneqarnissaannik nakkutilliinissamik Biskoppip akisussaaffeqarnera siunnersuummi § 35-mi nutaatut aalajangersarneqarpoq. Tamanna Ilagiit pillugit inatsimmi akisussaaffiit piginnaatitsinerillu ataatsimut isigalugu agguataarnerannut naapertuuppoq.

Siunnersuummi § 36-imi nutaatut aalajangersarneqarpoq Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat allassimasut unioqqutinneqarneranni akiliisitsisoqarsinnaasoq aamma Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu maleruaqqusat suliarineqartut unioqqutinneqarneranni akiliisitsilluni pineqaasitsisinnaanermik aalajangersaasoqarsinnaasoq. Aammattaaq erseqqissarneqarpoq pinerluttulerineq pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit inatsisitigut inuit akiliisinneqarsinnaasut.

Atuutilersitsinermut, atorunnaarsitsinermullu ikaarsaariarnermullu aalajangersakkat Siunnersuummi § 37, imm. 1-imi aalajangersarneqarpoq inatsit 1. januar 2017 atuutilersinneqassasoq. Tassani siunnersuutip atuutilersinneqarnissaanut naammattumik piffissaqartitsinissap qulakkeerineqarnissaa siunertarineqarpoq.

Iliveqarfiit pillugit peqqussutip tassunga peqatigitillugu atorunnaarnissaa siunnersuummi § 37, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq.

Naggasiullugu siunnersuummi § 37, imm. 3-mi aalajangersarneqarpoq toqusut timaannik ikuallaasarneq pillugu aalajangersakkat, toqusut timaannik ikuallaasarfik ataaseq arlallilluunniit avatangiisinik illersuineq pillugu inatsit naapertorlugu taamatut akuerineqartut Kalaallit Nunaanni pilersinneqannginneranni, Kalaallit Nunaanni toqusut timaannik ikuallaasarneq eqqarsaatigalugu atuutissanngitsut.

3. Allaffissornermi aningaasatigullu pisortanut kingunissai:

a) Aningaasatigut kingunissai

ilimagineqanngilaq siunnersuut pisortanut aningaasatigut kinguneqassasoq. Pisussaaffiit siunnersuummi aalajangersarneqartut Iliveqarfiit pillugit peqqussummit annertunerusutigut ingerlateqqinneqassapput, periusaareersunillu inatsisikkut atuutilersitsinermik takutitsissallutik.

Siunnersuummi § 19, imm. 2-mi iliveqarfinnik ulluinnarni aserfallatsaaliuineri aqutsinermilu aningaasartuutit Kalaallit Nunaanni Ilagiinnit akilerneqartarnissaat eqqarsaatigalugu aningaasartuutit imatut annikitsigissapput aningaasaliissutit aalajangersimasut iluanni aningaasartuutigineqarsinnaallutik. Ilagiit ingerlatsinerat kontoni pingaarnerni ukunani aningaasalersorneqarput:

40.92.14 Ajoqinik organistinillu ilinniartitsineq

40.97.03 Kalaallit Nunaanni Ilagiit.

b) Allaffissornermi kingunissai

ilimagineqanngilaq siunnersuut pisortanut allaffissornikkut kinguneqassasoq. Pisussaaffiit siunnersuummi aalajangersarneqartut Iiveqarfiit pillugit peqqussummit annertunerusutigut ingerlateqqinneqassapput, periusaareersunillu inatsisikkut atuutilersitsinermik takutitsissallutik.

Ilagiit pillugit inatsit naapertorlugu biskoppip nakkutilliisussaatitaanera naapertorlugu inatsisip malinneqarneranik biskoppip nakkutilliisussaanera siunnersuummi aalajangersarneqarpoq.

Iliverni eqqaassutissanik nalunaarsuisarneq ilagiit sinniisaasa allaffissornermi annertunerusunik nutaanik suliassaqalernerannik kinguneqarnissaatut isigineqanngilaq.

4. Inuussutissarsiortuut allaffissornermi aningaasatigullu kingunissai

Siunnersuutip inussutissarsiortunut allaffissornikkut aningaasatigullu kinguneqarnissaa ilimagineqanngilaq.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu kingunissai

Siunnersuutip avatangiisinut pinngortitamullu kinguneqarnissaa ilimagineqanngilaq.

6. Innuttaasunut allaffissornikkut kingunissai

Inuusunik toqusunillu nalunaaruteqartussaatitaanermik siunnersuummi aalajangersakkatigut innuttaasut aamma taamatut pisussaaffilerneqarput, kisiannili peqqinnissaqarfimmi oqartussanut sanilliullugu pisussaaffik annikitsuuvoq, taamaalilluni innuttaasunut annertunerusumik kinguneqarnissaa ilimagineqarani.

Ilisisarnermi oqartussat pillugit siunnersuummi aalajangersakkani kimut qinnuiginnittoqartassanersoq aammalu ilisinerit toqusullu timaannik ikuallaanernik isumaqatigiinnigissuteqarsinnaanerit qanoq isummerfigineqartassanersut innuttaasunut ersarinnerulissasut ilimagineqarpoq.

7. Kingunissai pingaarnerusut allat

Iliverni eqqaassutissanik nalunaarsuisarneq pillugu siunnersuummi aalajangersakkat iliverni eqqaassutissanik nalunaarsuisarneq kingulissatsinnullu piginnarnissaannik taamaalillunilu kulturikkut oqaluttuarisaaneq eqqarsaatigalugu iluaqutaanissaannik kinguneqassasoq ilimagineqarpoq.

8. Pisortanut kattuffinnullu tusarniaaneq

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 8. december 2015 – 12. januar 2016 tusarniutigineqarpoq.

Siunnersuut tusarniaaffigineqartunut ukuninnga tusarniutigineqarpoq:

Biskoppi

Palasit tamarmik

Provstit tamarmik

Ilagiit Sinniisai tamarmik

Kalaallit Nunaanni Palasit Peqatigiiffiat
Ajoqit Pattattullu Peqatigiiffiat
Kirkeministeriet
Bispeforeningen
Den Danske Præsteforening
Danmarks Kordegneforening
Århus Universitet
Atorfillit Kattuffiat
Københavns Universitet - Teologisk Fakultet
Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia
Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik
Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik
Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik
Ilaqtariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik
Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik
Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik
Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik
Nunanut Allanut Pisortaqarfik
Ledernes Hovedorganisation
Sulisitsisut
Akademikernes Sammenslutning i Grønland
SIK
ASG
IMAK
KANUKOKA
KANUNUPE
NUSUKA

Piffissap tusarniaaffiup naanerata kingorna tusaniaanermi akissutit 13-it tiguneqarput, taakkunanga uku oqaaseqaateqanngillat:

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik
Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqaatinullu Naalakkersuisoqarfik
Ilaqtariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik
Sulisitsisut

Tusarniaaffigineqartut uku oqaaseqaateqarput:

Siulittaasup Naalakkersuisoqarfia
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik
Biskopeqarfik
SIK
Palasit Peqatigiiffiat

Akademikernes Sammenslutning i Grønland (ASG)
KANUKOKA
IMAK
Kirkeministeriet

Tusarniaanermi akissutit tiguneqartut siunnersuutillu inatsisilernerme teknikkikkut misissorneqarnera ataasiakkaanik allannguuteqarnermik kinguneqarput:

Inatsisissatut siunnersuummi § 8, imm. 2, oqaaseqatigiit siullianni ilanngunneqarpoq “toqusulluunniit ilaqutai”, taamaalilluni aalajangersagaq imatut oqaasertaqalerluni: “Toqusup aappaa imaluunniit toqusup meerai 18-it sinnerlugit ukiullit toqusulluunniit angajoqqaavi ilaqutaasulluunniit allat tulleriinnilersorneri taaneqartut malillugit qinnuiviginnissinnaapput.”

Tamassuma saniatigut § 13, imm. 3-mi ilanngunneqarpoq “assersuutigalugu”, taamaalilluni “Kalaallit Nunaannut immikkut atassuteqarnek” tamakkiisuumik imaqarani.

Inatsisissatut siunnersuummi § 26-mi erseqqissarneqarpoq inoqarfiunngitsuni iliveqarfinni ilisineq arsanilluunniit qummuattamut ikillugit ilisineq immikkut pisoqarnerani aatsaat pisinnaasoq, Biskopillu akuersinissaa piumasqaataasoq.

Tamassuma saniatigut siunnersuummi oqaaseqaatinilu ataasiakkaanik erseqqissaateqartoqarpoq. Tusarniaanermi akissutit ataasiakkaat tusarniaanermi akissutit pillugit allagaqaammi ilanngussatut 1-itut suliarineqartumi issuarneqarput oqaaseqaateqarfigineqarlutillu.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu inunngortut toqusullu pillugit nalunaaruteqartussaataaneq aalajangersarneqarluni.

Nalunaaruteqartussaataanikkut Kalaallit Nunaanni inunngortut toqusullu imaluunniit umiarsuarni timmisartunilluunniit tamassuma kingorna Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmi mittarfimmiluunniit siulliullugu tikiffiusumi nalunaarutigineqartarnerat killilersorneqarpoq.

Aalajangersakkami tassunga peqatigitillugu aalajangersarneqarpoq kimut nalunaaruteqartoqassanersoq, tassa palasimut atuagarsualerisumut. Palaseqarfimmi palasit arlaliuppata Ilagii pillugit inatsimmi § 15, imm. 1 naapertorlugu palaseqarfimmi palasi ataaseq piffissamut ukiunut sisamanut atuagarsualerisutut Biskoppip toqqassavaa. Palaseqarfimmi

ataasiinnarmik palaseqartillugu palasi taanna Ilagiit pillugit inatsimmi § 15, imm. 2 naapertorlugu palasi atuagarsualerisuusaaq.

Inuusut toqusullu inuiannik tunngaviusumik nalunaarsuinermit ilaapput. Atuagarsuarni allattuisarneq aamma atinik allannguinermit uppersarsaatillu ilaasa tunniunnerini akiliuteqartarneq pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 17, 14. september 2015-imeersumi § 1, imm. 2-mi allaqqavoq aternik allannguinermit uppersarsaatillu ilaannik tunniussinermit akitsuutitnik akiliisitsisoqartassaq. Nalunaarummi § 1 naapertorlugu inuinnarnik tunngaviusumik nalunaarsuutitnik ilagiinnilu iliuitsinik Ilagiit atuagarsuaannut nalunaarsuisoqartassaaq. Nalunaarummi § 22 naapertorlugu palasi atuagarsualerisoq palaseqarfimmi atuagarsuarnik akisussaasuvoq.

Palasimut atuagarsualerisumut tunngatillugu inunngortunik toqusunillu nalunaaruteqartarneq pillugu malittarisassiornikkut paasissutissat atuagarsuarni allattuinermit pisariaqartumik atornerqartussat taamaalilluni qulakkeerneqarput.

Palasi atuagarsualerisoq siunnersuummi § 9 naapertorlugu ilisarnermi oqartussaasuummat ilisarnermi oqartussat toqusoqarnera pillugu paasissutissanik pisariaqartunik pissarsinissaat tassunga peqatigitillugu qulakkeerneqarpoq.

Atuagarsuarnut allattuisarneq pillugu malittarisassat malillugit nalunaaruteqartarnerup allassimaneratigut erseqqissarneqarpoq nalunaaruteqartup nalunaaruteqarnermit atuagarsuarnut allattuisarneq pillugu malittarisassat aalajangersarneqartut malissagai. Atuagarsuarnut allattuisarneq pillugu nalunaarummi § 31 naapertorlugu immersugassat Biskoppimit atornerqaqquusaasut nalunaaruteqartup atussavai.

§ 2-mut

Imm. 1-imut
Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Peqqinnissaqarfik akuutillugu Peqqinnissaqarfiup nalunaaruteqartussaataitanera pissusissamisoortutut isigineqarpoq. Tamassuma nalinginnaasumik paasinnittarneq naapertorlugu Peqqinnissaqarfik paasineqassaaq. Peqqinnissaqarfimmi immikkoortup sorliup nalunaaruteqarnissaa Peqqinnissaqarfimmi tamanna pillugu malittarisassat ilitsersuutillu malillugit aalajangerneqassaaq.

Oqaasertaliussaq "Peqqinnissaqarfiup akuunera" imatut paasineqassaaq pissutsini tamani erninermit Peqqinnissaqarfiup akuunera. Tamanna naartusup erninermit atatillugu napparsimavimmut uninneratigut pigajuttarpoq, aammali juumuup peqqinnissaqarfimmilu sulisut allat angerlarsimaffimmi allaniluunniit Peqqinnissaqarfiup avataani erninermit atatillugu akuunerisigut pisinnaalluni.

Aalajangersakkami aamma aalajangersarneqarpoq erninerup kinguinngua nalunaaruteqartoqartassasoq. Tamassumunnga pissutaavoq atuagarsuarnut allattuineq eqqarsaatigalugu sukkanerpaamik nalunaaruteqarnissaq pingaaruteqarmat Peqqinnissaqarfille pisortani oqartussatut erninermut atatillugu suleriaatsit aalajangersarneqartut ilaattut nalunaaruteqartussatut ilimagineqarmat. ”Kinguinngua” imatut paasineqassaaq sukkanerpaamik pisariaqanngitsumillu uninngatitsinani nalunaaruteqartoqassasoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Meeqqat angajoqqaavi marluk aallaaviusumik angajoqqaatut oqartussaassuseqarput. Angajoqqaatut oqartussaassuseqartut meeqqanut pissutsinut akisussaasuupput, taamaalillutillu meeqqap inuuneranik pisariaqartumik nalunaaruteqassallutik. Ilimagineqartariaqarmat angajoqqaatut oqartussaassuseqartut erninermut atatillugu pissutsit allarpassuit isummerfigissagaat, Peqqinnissaqarfimmut piffissaritinneqartumit sivisunerusumik piffissalernerqarput, tassa erninerup kingorna ullut 14-it tikillugit.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Eqqarsaatigineqarpoq assersuutigalugu meeqqap anaanaata erninermi toqunerani imaluunniit erninermi tarnikkut nappaateqalerneranut allamilluunniit nappaateqarneranut atatillugu nalunaaruteqarsinnaannginnerani tassungalu peqatigitillugu allamik angajoqqaatut oqartussaasoqannginnerani aalajangersagaq atuutissasoq.

”Inuit 18-it sinnerlugit ukiullit najuuttut” tassaagajussapput inooqataasoq, meeqqat inersimasut imaluunniit ernisup angajoqqaavi, aammali tassaasinnaallutik ikinngutit allalluunniit najuuttut.

”Pineqartup najugaqarfigisai” tassaagajussinnaapput inooqataasoq angajoqqaalluunniit imaluunniit ikinngutit. Aamma tassaasinnaavoq paaqqinnittarfik.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Allanik imm. 1-3-mi taaneqartunik najuuttoqanngippat nalunaaruteqarsinnaanngippataluunniit uani pineqartut kisimik nalunaaruteqartussaataaissaat naleqquttutut isigineqarpoq.

§ 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersarneqarpoq Peqqinnissaqarfik nalunaaruteqartassasoq. Tamanna toqusoqarnerani tamani tamanna pillugu malittarisassat aalajangersarneqartut naapertorlugit toqunermik uppernaasiornissaq tunngavigalugu isigineqassaaq. Tamanna pillugu malittarisassat aalajangersakkat malillugit nakorsamit uppernaasiorneqassaaq. Taamaammat nakorsat Peqqinnissaqarfimmut ilaammata Peqqinnissaqarfiup nalunaaruteqartussaaitaanera naleqquttutut isigineqarpoq.

Inunngortoqarnerani sukkanerpaamik nalunaaruteqarnissaq pingaaruteqarpoq. Tamanna toqusoqarnera pineqarpat ilisinissap imaluunniit toqusup timaanik ikuallaanissap pilersaarusiareqqinneqarnissaa eqqarsaatigalugu pisariaqarnerulissaaq. Taamaammat toqusoqarnerata paasineqarnerata kinguninngua nalunaaruteqartoqassasoq uani aamma aalajangersarneqarpoq. ”Kinguninngua” qanoq paasineqarnissaa pillugu § 2, imm. 1-imut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

§ 4-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Isikkusaanik piumasaqaatit malittarisassanut ilanngunneqarsinnaanerannik allassimasumut assersuutissaavoq immersugassat imaluunniit elektroniskinnngorlugu aaqqiissutit atorineqarnissaannik nalunaaruteqartussaaitaasup peqquneqarnissaanik periarfissiisoqarnera.

Uppernarsaasiornissamik piumasaqaatit malittarisassanut ilanngunneqarsinnaanerannik allassimasumut assersuutissaavoq angajoqqaatut oqartussaassuseqarnerup, ukioqassutsip najukkalluunniit uppernarsarnissaanik nalunaaruteqartussaaitaasup peqquneqarnissaanik periarfissiisoqarnera.

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq toqusoq inuup normuanik Danmarkimi atorineqartartumik peqanngippat toqusup qanoq nalunaarutigineqarnissaa pillugu malittarisassiornermut aamma atorineqarsinnaavoq.

§ 5-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, toqusullu timaata qanoq iliorneqarnissaa aalajangersarneqarluni.

Toqusup timaa imatut paasineqassaaq inummik toqusumik toqusunik misissuisarneq pillugu malittarisassat atuuttut naapertorlugit atsiukkamik toqusup allagartaliornikkut ilisisoqarsinnaatitsineq.

Toqusup timaanik ikuallaasinnaaneq pillugu aalajangersagaq innuttaasut amerliartuinnartut ikuallanneqarnissamik kissaateqartarnerisa kinguneranik ilanngunneqarpoq. Kissaateqarneq Kalaallit Nunaanni maannakkut malinneqarsinnaanngitsoq. Taamaalilluni innuttaasoq toqunermi kingorna ikuallanneqarnissamik kissaateqarsimappat toqusup timaata Danmarkimut

nunamulluunniit allamut nunap taassuma malittarisassai naapertorlugit assartorneqarnissaa toqusup qimataasa isumagissavaat.

§ 6-imut

Ilisineq sumi pissanersoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersarneqarpoq siunnersuummi kapitali 3 tamanna pillugu malittarisassat naapertorlugit iliveqarfimmi imaluunniit iliveqarfimmi akuerisaasunik pissasoq. Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 8-mi tamanna pillugu malittarisassanik ingerlatitseqqiineruvoq.

Ilisineq imatut paasineqassaaq tamanna pillugu ritualit ilagiinni akuerisaasut naapertorlugit issumeerisoqarnera tamassumalu kingorna ilisisoqarnera. Ilagiinni ilaasortaangitsut imatut paasineqassapput nammineq toqqakkamik ilisaaneq, uppeqatigiinnit allanit aalajangersarneqarsimasinnaasut, pissusilersorneq tamassuma kingorna ilisisoqarluni. Taamatut pissusilersorneq soorunami ilagiit oqaluffiisa avataanni pissaaq. Ilagiinni ilaasortaangitsut ilaqaatasut qaninnerit ilisarnermi oqartussanut qinnuteqareernerisigut ilaasortatut ilisaasinnaapput.

Aalajangersagaq pinngitsoorani piunasaqaatitut aalajangersarneqarpoq, iliveqarfimmi imaluunniit iliveqarfittut akuerineqarsimasumi ilisisoqartassasoq, kapitalimilu 3-mi kikkut ilineqartussaataanerat aamma iliveqarfimmi imaluunniit iliveqarfittut akuerisaasumi sorlermi ilisisoqarsinnaanera annertunerusumik killilersorneqarlutik.

”Iliveqarfiit” aamma ”iliveqarfittut akuerisaasut allat” immikkoortinneqarnerat pillugu siunnersuummi § 14-imut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

§ 7-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, siunnersuummilu § 5-imut atatillugu isigineqassalluni.

Toqusup timaanik ikuallaaneq imatut paasineqassaaq toqusut timaanik ikuallaavimmi ikuallaaneq. Piffissami inatsisip atuutilersinneqarani Kalaallit Nunaanni toqusut timaanik ikuallaaveqanngilaq.

Ilisinertulli toqusut timaat qanoq ikuallanneqarsinnaanersut pinngitsoorani piunasaqaatitut aalajangersakkami aalajangersaasoqarpoq. Tamanna toqusut timaanik ikuallaavinni aalajangersakkami taaneqartumi taamaallaat pisinnaavoq.

Avatangiisinik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni (Avatangiisinik illersuineq pillugu inatsimmi) suliffeqarfiit mingutsitsivallaartut avatangiisinut akuerineqarnissaat pillugu malittarisassiornissamat Naalakkarsuisut periarfissinneqarput, tamannalu Namminersornerullutik

Oqartussat nalunaarutaat nr. 11, 20. august 2004-meersoq Suliffeqarfiit mingutsitsivallaartut il.il. avatangiisinut tunngatillugu akuersissuteqarfigineqartarnerat pillugu atorlugu maannakkut pinikuuvoq. Nalunaarummi § 2, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq suliffeqarfiit il.il. mingutsitsivallaartut imatut paasineqassasut suliffeqarfiit il.il. mingutsitsivallaartut tassaapput suliffeqarfiit, atortorisat aaqqissukkallu nalunaarummut ilanngussami 1-imi nalunaarsorneqarsimasut. Toqusut timaannik ikuallaaviit imm. K-mi, Suliffeqarfiit allat, taaneqarput. Suliffeqarfiit il.il. nalunaarummi pineqartut avatangiisinut akuersissuteqarnissaat pillugu nalunaarummi malittarisassiortoqarpoq.

Kalaallit Nunaanni nunanilu allani toqusut timaannik ikuallaaviit akornanni toqqaasinnaaneq aalajangersakkami allaqqavoq. Siunnersuummi § 37, imm. 3-mut ikaarsaariarnermi aalajangersugaasumut innersuussummik aalajangersagaq imaqarpoq. Tassani siunertaavoq nunatsinni ataatsimik arlalinnilluunniit avatangiisinut akuersissuteqartunik toqusut timaannik pilersitsisoqannginnerani Kalaallit Nunaanni toqusut timaannik ikuallaanissamut periarfissaqannginnerata paasissutiginnissaa.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Arsat qanoq iliorneqassanerut pinngitsoorani malinneqartussamik taamaalilluni aalajangersaasoqarpoq. Taamaalilluni tamanna pillugu malittarissat malillugit qummuattanik ilisinerup imaluunniit arsanik siaruaneqarput saniatigut iliortoqarsinnaanngilaq.

”Arsaat” imatut paasineqassapput toqusup timaata ikuallatap arsaid. Taamaalilluni arsat qummuattanut arlalinnut ilineqarsinnaanngillat, sumiiffinnilu arlalinni arsat ilaat siaruarneqarsinnaassanngillat. Tamassumunnga tunngaviuvoq ileqqorissaarnermik isumalluutinillu isiginninniarnaq.

Aalajangersakkami aamma aalajangersarneqarpoq qummuattat arsanik imallit ilineqarnissaasa siaruarneqarnissaasaluunniit tungaanut taamaallaat palaseqarfimmi uninngatinneqarsinnaasut. Aalajangersagaq ileqqorissaarnissamik eqqiluisaarnissamillu tunngaveqarpoq siunertaallunilu arsat ilineqarnissaasa siaruarneqarnissaasaluunniit tungaanut illersorneqarsinnaasumik uninngatinnissaat. Qanigisaasut taamaalillutik qummuattat toqusup arsaanik imallit angerlarsimaffimmini uninngatinnissaanngilaat. Qummuattalli soorunami arsat siaruarnissaat siunertaralugu qanigisaasunit assartorneqarnissaannut tunniunneqarsinnaapput.

§ 8-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Ilisinissamik toqusulluunniit timaanik ikuallaanissamik kimut qinnuiginnittoqartassanersoq aalajangersarnissaa aalajangersakkami siunertaavoq. Siunnersuummi § 9-mi kikkut ilisisarnermi oqartussaansut aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, kimullu qinnuiviginnittoqarsinnaanera aalajangersarneqarluni.

Inuit uani taaneqaraanni toqusup ilaqutaanik qaninnerusunik nalinginnaasumik paasinnittarneq aallaaviuvoq. Tassunga atatillugu oqaaseqatigiinni kingullerni erseqqissarneqarpoq inooqatigiinnerit aappariinnermut assingusut minnerpaamik ukioq ataaseq sivisussuseqartut sumi najugaqarnermut uppersaatikkut uppersarneqartut aappariinnermut naligiissinneqassasut.

Oqaasertaliussami ”taaneqarnerat malillugu” qinnuiviginnissinnaasumik siuleqanngikkaanni qinnuiviginnissinnaatitaanerup erseqqissarnissaa siunertaavoq. Iluatungaatigut siunnersuummi § 9, imm. 2 naapertorlugu toqusup timaata qanoq iliornissaanik ilisisarnermi oqartussat aalajangiinerannik maalaaruteqarsinnaaneq tamassumani mattunneqanngilaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersakkami pisinnaatitsinikkut toqusup ilaqutaasa qaninnerit saniatigut qinnuiviginnittoqarsinnaanera ammaanekarpoq. Taakku tassaasinnaapput ikinngutit qaninnerit.

Ilaquttat qinnuteqaateqanngippata ilisisarnermi oqartussat tamassuminnga aalajangiissapput. Ilaqutaasut ungasinnerit isumasiornissaat ilisisarnermi oqartussat namminneq tamatigut isumagisassavaat.

§ 9-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Pisinnaatitaaneq palaseqarfimmi ilagiinni sulisunut allanut (palasinut ajoqinullu allanut) ingerlateqqinneqarsinnaavoq. Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq palaseqarfimi pisortaq sumiiffimmi inunnut tamanut – uppeqatigiinnut sunut ilaani apeqqutaatinnagit – ilisisarnermi oqartussaasuusoq.

Taamaalilluni inuk sumiiffimmi aalajangersimasumik assigisaannilluunniit najugaqarnermoq apeqqutaanngilaq. Tamassuma aamma kinguneraa Kalaallit Nunaanni palaseqarfiit allani assersuutigalugu Danmarkimiittunut ilisisarnermi oqartussaasuusut, taamaammallu ilisisarnermi

oqartussaasuunerup kingunerpiaanik Danmarkimi toqusup timaanik ikuallaasoqassappat atsiussallutik.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Ilisisarnermi oqartussat pisinnaatitaaffii suliassaallu aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Aammattaaq aalajangersarneqarpoq suna tunngavigalugu aalajangiisoqartassanersoq. Tamassumani siunertaavoq aalajangiinermi toqusup kissaatigisimasaanik ilimagineqartariaqartut aalajangiinermi malinneqarnissaasa qulakkeerneqqarnissaa. Tamanna isiginiarneqangippat palasi atuagarsualerisoq sulinermini akisussaaffimminik sumiginnaassaaq.

Piviusuni suliassat taamaattut ikittuinnaasarput, ilisisarnermilu oqartussat suliassat amerlanersaat ajornartorsiuteqarpiaratik aalajangersinnaasarpaat.

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq, tassa ilaquataassut qinnuiviginninneri toqusup kissaatigisimasaanut naapertuutinngitsoorsinnaammata, aammalu ilaquartatik toqusoq oqaluffimmi ilisisoqassanersoq oqaluffiulluunniit avataani ilineqassanersoq imaluunniit qummuattamik ilisisoqassanersoq toqusulluunniit timaanik ikuallaasoqassanersoq ilaquataasut akornanni isumaqatigiinngitsoqarsinnaalluni.

Taamatut pisoqarnerani ilisisarnermi oqartussat ilaquataasut oqaloqatigereernerisigut tunngavilersukkamik aalajangiissapput kiisalu Pigisanik agguaassisarnermut eqqartuussivimmit aalajangigassanngorlugu suliassanngortitsisoqarsinnaasoq ilaquataasut ilisimatillugit. Naggasiullugu ilisisarnermi oqartussat eqqumaffigissavaat ”upperisaqarnermi ukiut inersimasunut ilaatitaalerfiit” tassaasut 15-inik ukioqarnek, taamaammallu aallaaviussaaq toqusoq 15-it inorlugit ukioqarpat meeraq kuisissimagaluarpat kuisissimangikkarluarpalluunniit angajoqqaat kissaataat malinneqassalluni. Angajoqqaat aappaa kisimi angajoqqaatut oqartussaassuseqangippat angajoqqaat taakku marluk tusarniarneqassapput.

Kisiannili pisoqarsinnaavoq meeqqap 15-it inorlugit ukiullip erseqqissumik oqaatigisimasinnaassagaa, toquguni oqaluffimmit ilisaanissaq kissaatigalugu aammalu ilisisoqassanersoq toqusulluunniit timaanik ikuallaasoqassanersoq. Taamatut pisoqarnerani meeqqap isumaa meeqqap ukioqassusia inersimaneralu naapertorlugit naleqquttumik pingaartinneqassapput.

Ilisisarnermi oqartussat aalajangiinerannik maalaaruteqartoqarpat eqqartuussivimmut saqqummiussinissaq ilisisarnermi oqartussat suliassaraat. Tamanna isumaqarpoq eqqartuussivimmut suliami pappiliaatinik tuniussinissaq ilisisarnermi oqartussat isumagissagaa. Misilittagarineqarpoq eqqartuussivik suliani taamaattuni sukkasoorujussuarmik aalajangiisartut.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Inunnik toqusimannigitsunik kukkunikkut ilisisoqannginnissaata toqusulluunniit timaanik ikuallaasoqannginnissaata qulakkeerneqarnissaanik kissaateqarneq aalajangersakkami tunngaviuvoq.

Toqusup allagartaa nakorsamit toqsumik misissuisumit atsiorneqassaaq. Toqusup allagartaa aallaaviumik elektroniskiusariaqarpoq. Toqusup allagartaani paasissutissat toqusup aqqa, najugaa ulloq toquffia il.il. allanneqassapput. Toqusimanermut takussutissat (toqusup timaani milaat, issorarsimaneq il.il.) toqsumik misissuinermi takuneqarsinnaasut nakorsap tassani aamma allassavai. Eqqartuussiviit takusaasa toqsumik misissuineranni taanna politiinit aamma peqqinnissamik nakkutilliisumit atsiorneqassaaq. Toqusup allagartaa ilisisarnermit oqartussanut tunniunneqassaaq, tamassumalu kingorna ilisisoqarsinnaalluni.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangiinermiit ullormik ataatsimik piffissaliineq aalajangersarneqarpoq. Taamatut sivikitsigisumik piffissaliinermut tunngaviuvoq sukkasuumik paasinnittoqarnissaanik pisariaqartitsineq. Inuit toqusup timaata qanoq iliornissaanik soqutigisaqartut ilimagineqartariaqarput palasip atuagarsialerisup tamanna pillugu aalajangiineranik paasiniaassasut. Inuup pineqartup taamaalilluni apeqqummik imatut soqutigisaqartigisup aalajangiinermik ilisimatinneqarnissamik kissaateqarnermini palasimut atuagarsualerisumut nalunaarutigisinnaavaa.

§ 10-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Toqusup ikuallanneqarnissaq kissaatigisimappagu Kalaallit Nunaanni toqusut timaannik ikuallaavinnik avatangiisinut akuerisaasunik pilersitsisoqarsimatinnagu aalajangersagaq ikaarsaariarnermi aalajangersakkat innersuussutigalugit pisussaaffiliinngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Taamatut pisoqarnerani toqusup kissaatigisimasinnaasaanut qinnuiviginnittup nalunnginnerugaa imaluunniit pitsaanerpaamik nalilersinnaagaa aalajangersakkami oqaatigineqarpoq.

§ 11-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Ilaasortaaneq kiap ilisinissaanik ilimagisaqartitsilertarpoq.

Inuk ilagiinni ilaasortaajunnaarsimappat, taamaaliornikkut ilagiinni ilisisoqannginnissaanik kissaateqarnermik nalunaaruteqarnikuusimaneratut paasisaariaqarpoq. Maannamulli periaatsit naapertorlugit sumiiffimmi palasi ilaqutaasut qaninnerit oqaloqatigereerlugit taamatut pisoqarnerani toqusoq ilagiit oqaluffiannit ilisaassanersoq palasip naggataatigut aalajangertussaavaa.

§ 12-imut

Imm. 1-imut.

Aalajangersagaq nutaajuvoq

”§ 9, imm. 2-mi pissutsit taaneqartut pillugit aalajangiineq” tassaasinnaavoq maalaaruteqartoqarsimannginnerani maalaarutilluunniit malinneqarsimanerani ilisisarnermi oqartussat aalajangiinerat. Aamma tassaasinnaavoq maalaarut malinneqarsimanngitsoq eqqartuussivillu taamaalilluni apeqqummik aalajangiisimasoq.

§ 13-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 7, imm. 1 allanngortinnagu ingerlateqqinneqarpoq.

Aalajangersakkami pineqarpoq najugaqarfigisami najugaqarfiugallartumiluunniit ilineqarsinnaatitaaneq imaluunniit arsat qummuattamut ikillugit ilineqarsinnaatitaaneq. Inuit pineqartut tassaapput kikkulluunniit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartut najugaqarallartulluunniit. Arsanik siaruaaneq aalajangersakkami taaneqanngilaq. Tamassumunnga pissutaavoq arsanik siaruaanissap piumasqaataannginnera, tak. Siunnersuummi § 15, imm. 2. Inuilli ilineqarsinnaatitaasut arsaluunniit qummuattamut ikillugit ilineqarsinnaatitaasut siunnersuummi § 15, imm. 2 malillugu arsat siaruarneqarnissaannik aamma qinnuteqarsinnaatitaapput.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, kisiannili maannamut periusaasartumik inatsisitigut atuutilersitsinerulluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkat ataasiakkaanik allanngortillugit Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 7, imm. 2-mik ingerlatitseqqiinerupput. Allanguutit pillugit oqaaseqaatini nalinginnaasuni tamanna pillugu allaaserinneq innersuussutigineqarpoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkat ataasiakkaanik allanngortillugit Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 7, imm. 2-mik ingerlatitseqqiinerupput. Allanguutit pillugit oqaaseqaatini nalinginnaasuni tamanna pillugu allaaserinnineq innersuussutigineqarpoq.

§ 14-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 8, imm. 1-imik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaanni Ilagiit iliveqarfiisa avataanni ilisisoqarsinnaanngitsoq imaluunniit arsat qummuattamut ikillugit ilisisoqarsinnaanngitsoq. Kalaallit Nunaanni ilisinernik arsanillu ilisinernik Ilagiit tamanik takunnissinnaanerak qulakkeerniarlugu malittarisassaq ilanngunneqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 8, imm. 2-mik ingerlatitseqqiineruvoq.

Piniariarnermi, ilisimasassarsiorluni angalanermi assigisaanniluunniit imm. 1-imi pingaarnertut malittarisassaq saneqqunneqarsinnaavoq. Iliveq pillugu malittarisassap pitsaanerpaamik qulakkeerneqarnissaa, tassunga ilanngullugu sanningasuliinikkut assigisaannilluunniit inissinermi iliviup pitsaanerpaamik ilisarnaaserneqarnissaa peqqussummit aamma ingerlatitseqqiineruvoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, kisiannili maannamut periusaareersumik inatsisitigut atuutilersitsinerulluni.

Assersuutigalugu akuersisoqarsimatinnagu ilaqutariit iliveqarfiannik assigisaannilluunniit pilersitsinnnginnissaq aalajangersakkami qulakkeerneqassaaq. Inunnik illoqarfiit nunaqarfiillu agguarnerisa avataanni suli najugaqartoqarnera paasillugu Biskoppillu immikkut pisoqarnerani inuit taakku sumiiffimmi ilineqarsinnaanerannik arsaluunniit qummuattamut ikillugit ilineqarsinnaatitaanerannik akuersisinnaassammat taanna tassunga peqatigitillugu ilanngunneqarpoq.

§ 15-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 13, imm. 1-imik ingerlatitseqqiineruvoq.

Kalaallit Nunaanni toqusut timaannik ikuallaasarnissamut maannamut periarfissaqanngimmat, qummuattanik ilisarnerit ikittuinnaapput. Kisiannili inunnut Kalaallit Nunaata avataani

najugaqalersunut, Kalaallilli Nunaata ilineqarnissamik kissaateqartunut, ilisimatitsissutigineqartariaqarpoq, aningaasaqarneq pissutsillu allat pissutigalugit toqusut timaannik ikuallaanissaq inassuteqaatigineqartariaqartoq.

Imm. 2-mut

Siunnersuummi § 15 Ilagiit pillugit peqqussummi § 13, imm. 2-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Siunnersuummi aalajangersarneqarpoq arsat ileqqorissaarluni allatut iliorsinnaanerannik Biskoppi maannakkut akuersisalersoq.

Arsanik siaruaasarneq eqqarsaatigalugu taamaallaat Kalaallit Nunaanni immami arsanik siaruaasoqarsinnaavoq. Tamanna imatut paasineqassaaq immami, kangerlunni kangerliumanernilu anginerusuni Assersuutigalugu kuuaqqani, kuunni, tatsini nunamiluunniit arsanik siaruaaneq pissuserissaarnerunngitsutut mingutsitsisutillu isigineqarpoq.

§ 16-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 1, imm. 1-imik ingerlatitseqqiineruvoq.

Iliveqarfinni ilivernik kommune pingaarnertut aalajangersakkami akisussaatinneqarpoq. Aalajangersagaq tamaaliornikkut immikkut ittuuvoq, tassa iliveqarfiit Kalaallit Nunaanni Ilagiit pigimmatigit, tak. siunnersuummi § 18.

Imaliinnarluni naapertuutinnginneq ilagiit ulluinnarni aqutsinissamik namminneq periarfissaqannginnerannut atavoq, tassunga iliveqarfinni maskinaqarneq. Taamaammat § 16 § 18-imut sanilliullugu suleqatigiinneq oqaatigineqarpoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 1, imm. 2-mik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aningaasatigut suliassat annertuut akisussaanelu aalajangersakkami imm. 2-mi kommuninut inissinneqarput, suliassallu pinneraanertut ulluinnarnilu aserfallatsaaliuinertut isigineqartariaqartut ilagiit sinniisaanniillutik, tak. siunnersuummi § 19.

Imm. 3-mut

Ataasiakkaanik allanguuteqarluni aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 14-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Tamassumunnga itisiliineq pillugu oqaaseqaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

Københavnimi Vestre Kirkegårdimi Kalaallit Iliveqarfiat iliveqarfinnut immikkut ittunut assersuutissaavoq.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 3-mi, oqaaseqatigiit aappaannik ingerlatitseqqiineruvoq.

§ 17-imut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 1, imm. 3-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Ataasiakkaanik allannguuteqarpoq. Tamassumunga itisiliineq pillugu oqaaseqaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

Kommunit ilagiillu suliassat pillugit suleqatigiinnerat aalajangersakkami oqaatigineqarpoq, taamaalillunilu allaganngorlugu oqaaseqaateqarnermi ataatsimiinnermiluunniit ingerlanneqarsinnaalluni.

§ 18-imut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 3-mi, oqaaseqatigiit siulliannik ingerlatitseqqiineruvoq.

Piginnittuuneq aalajangersakkami oqaatigineqarpoq. Iliveqarfiit pillugit nalornissuteqarnermi iliveqarfiit ilagiinnit pingaarnertut pigineqarput.

§ 19-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 2-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Ataasiakkaanik allannguuteqarpoq. Tamassumunnga itisiliineq pillugu oqaaseqaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

Ulluinnarni aserfallatsaaliuineq, siunnersuummi § 16, imm. 2 naapertorlugu kommunit suliassarisaat, taamaallaat imatut paasineqassaaq sanningasunik qalipaaneq iluarsaanerlu, allanillu pinnersaaneq, kisiannili aputaajaaneq suliassalluunniit annertunerusut assigisaat pineqaratik, aserfallatsaaliuinerlut, ingerlatsinertut sanaartornertulluunniit isigineqartut, tak. § 16, imm. 2-mi iliveqarfiit pillugit kommunit aningaasatigut akisussaanagerat pillugu pingaarnertut aalajangersagaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Ilagiit sinniisaasa aningaasarsiaannik aningaasartuuteqarneq aningaasartuutini ilanngilaq. Ilimagineqarpoq suliassat ilagiit nammineq piumassutsimik soqutigisaasa ataaniittut. Akerlianik provstit aalajangersakkap taassuma ataani provsteqarfiup iliveqarfiini sanningasunik allanillu annikitsunik qalipaanerlut aserfallatsaaliuinerlut ukiumoortumik missingersuusiortariaqartassapput.

§ 20-mut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 3, oqaaseqatigiit siulliannik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami pineqarpoq toqusoq Ilagiinni ilaasortaangippat toqusup ilivinermi kommunip innersuussaani ilisaanissaa toqusup qimataasa naammagisariaqaraat.

Taamaalilluni Ilagiiunngitsuni uppeqatigiinni allani ilaasortaagaanni imaluunniit Ilagiit avataaniikkaanni iliveqarfimmi immikkut inissisimasumi ilisaarnissaq piumasarineqarsinnaanngilaq ilimagineqarsinnaananiluunniit.

Akerlianik iliveqarfimmi ilisarnaaserneqarnissaq kissaatiginngikkaanni sanningasulerneqannginnissaq qinnuteqaatigineqarsinnaavoq. Iiviup tassunga taarsiullugu allamik aalajangersimasumik ilisarnaaserneqarnissaanik Ilagiit pisussaaffeqanngillat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkap tungavia pillugu oqaaseqaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

Aalajangersakkami periuseq maannakkumut atuuttoq atorunnaarsinneqarpoq. Tamassuma kingorna malittarisassaq pingarneq tassaalerpoq ilivissamik inniminniisinnaannginneq.

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq iliveqarfimmi inissaqanngitsumi ilaqtariit ataatsit arlallilluunniit inniminniisinnaanissaat pinngitsoortinniarlugu aammalu innuttaasut allat najugaqarfimmi iliveqarfimmi ilisaasinnaanerat periarfissinniarlugu.

Innuttaasulli inissaqarpat ilaqtutamik toqunikup saniani ilineqarnissaannik qinnuteqartoqarneratigut Biskoppip akuersisarsinnaanissaanik aalajangersakkami periarfissiisoqarpoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Akuersinermi taamaalilluni pisariaqarpoq taamatut akuersisinnaanermik periarfissat pillugit Biskoppip kommuni isumasiussagaa.

§ 21-mut

Aalajangersagaq iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 16, imm. 1-imik ingerlatitseqqiineruvoq, tassani aalajangersarneqarluni iliveqarfinni torersaarnissaq taakkulu atorneqarnerat pillugu Ilagiit pillugit Aalajangiisartut malittarisassiaannik peqassasoq aammalu Ilagiit pillugit Aalajangiisartut akuerisaannik iliveqarfiit pillugit allattuiveqassasoq iliveqarfillu pillugu asseqassasoq.

Iliveqarfiit pillugit malittarisassiornissaq Biskoppip taamaalilluni isumagissavaa. Taamatutaaq aalajangersakkami piumasaqaataavoq iliveqarfiit pillugit allattaaviit akuerisaasut ilagiit sinnissaannit atorineqarnissamut piareersimasut inatsisip atuutilernerani Biskoppip nassiussimassagai.

Iliveqarfinnik atuisarnej pillugu malittarisassanut ilaapput ilerriit angissusissaat piffissarlu eqqissimatitaaffiat pillugit malittarisassat kiisalu ilivernik pissarsinermut, nutarterinermut aserfallatsaaliuinernullu akit.

Tamassuma saniatigut inassuteqaatigineqarpoq iliveqarfinnik qulliunerusumik ataatsimut isigalugu aserfallatsaaliuinermut najoqqutassiallu iliveqarfiit pillugit malittarisassani aalajangersarneqassasut.

Iliveqarfiit assinganni ilerriit tamarmik titartarneqassapput normumillu ilisarnaaserneqarlutik. Assimi aamma iliverni eqqaassutissat eriagisariaqakkatut nalunaarsorneqarsimasut aamma takutinneqassapput.

§ 22-mut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 16, imm. 2-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Ataasiakkaanik allannguisoqarpoq. Taakku pillugit itisiliineq pillugu oqaaseqaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

Aalajangersakkami ilagiit sinniisaasa ingerlatsinerisa pitsanngorsarneqarnera pineqarpoq. Suliassani piumasaqaataavoq ilagiit sinniisaasa ilagiinni sulisut (sumiiffimmi ilisarnermi oqartussat) suleqatigissagaat, taamaalilluni ilisinerit tamarmik iliveqarfiit pillugit allattaavinni nutaani allassimassallutik.

Aalajangersakkami imm. 2-mi ilagiit sinniisaasa aningaasarsiaannut aningaasartuutit akilerneqarnissaat ilaanngilaq. Piumasaqaataavoq suliassaq ilagiinni piumassutsiminnik soqutigisaqartut suliarissagaat.

Iliveqarfiit pillugit allattaaviit marlunngorlugit suliarineqassapput aammalu iliveqarfinni kikkut ilisaasimanerannik paasissutissanik imaqaassallutik, tassunga ilanngullugit atorfiit aamma ulloq inuuffiat toquffiallu, qanga ilisisoqarsimanersoq kiisalu kina atuisinnaatitaanersoq aamma atuisinnaatitaaneq qaqugu naassanersoq kiisalu ilerriit normui. Aammattaaq eriagisariaqakkatut nalunaarsorneqarsimasunik iliverni eqqaassutissaqarpat allanneqassapput.

Imm. 3-mi pisinnaatitsinermut aalajangersagaq allattaaviit taakkununga allaffissornermi allattuineq inuit ulluinnarni suliassanik suliarinnittut itisiliillutik nassuiaateqartariaqartarnerat paasillugu ilanngunneqarpoq. Malittarisassat taamaattut nalunaarusiornikkut aalajangersarneqarluarsinnaapput, taamaalilluni siunnersuummi qulliunerusumik piumasaqaatit kisimik pineqarput. Tassunga peqatigitillugu allattaaviit qanoq immersorneqartassanersut, tamanna elektroniskinngorlugu pissanersoq aamma allattaavinnik nakkutilliisoqassanersoq taamaattoqarpallu kina nakkutilliissanersoq nalunaarusiunikkut malittarisassiortoqarsinnaavoq.

§ 23-mut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 5-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Ataasiakkaanik allannguisoqarpoq. Tamanna pillugu itisiliineq nalinginnaasumik oqaaseqaatinut innersuussutigineqarpoq.

Iliveqarfiit ungalulersornerat, avatangiisii il.il. Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 47, 28. november 1990-imeersumi maannakkut malitarrisassaqaqarpoq.

§ 24-mut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 6-imik ingerlatitseqqiineruvoq.

§ 25-mut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 11-mik ingerlatitseqqiineruvoq. Ataasiakkaanik allannguisoqarpoq. Taakku pillugit itisiliineq pillugu oqaaseqaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

Aalajangersakkami piunasaqaataavoq iliveqarfiit taakku pillugit provsteqarfiit immikkuualuttunngorlugit ilisimasaqassat. Malitarrisassat aalajangersakkami taaneqartut tassaasinnaapput iliveqarfiit pillugit malitarrisassat, tak. siunnersuummi § 21.

Iliveqarfiit iliveqarfittut sulii nalunaaqutsigaanissaat iliveqarfinnilu malitarrisassat ersarissumi nivinnarsimanissaat pillugit aalajangersakkat sumiiffimmut tikeraat piunassuserinngisaminnik iliuuseqannginnissaat, assersuutigalugu iliveqarfimmi naggortumi tupinnginnissaat, eqqarsaatigalugu ilanngunneqarpoq.

Tamanna piviusuni isumaqarpoq provsti suliaasaqarfimmi sumiiffiit inoqarfiunngitsuni iliveqarfinnik nalunaarsorneqarsimasunik akuttunngitsumik takuniaasarnissaa, iliveqarfiillu aserorterneqarsimannginnerat assigisaannilluunniit iliorfigineqarsimannginnerat misissorlugu. Nakkutilliinerup ilaatut provstip aamma suliaasaraa iliveqarfiit ersarissumik nalunaaqutserneqarsimanerat iliveqarfimmilu malitarrisassat sumiiffimmut tikeraartunit takuneqarsinnaanerat misissussallugu.

§ 26-mut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 12-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Ataasiakkaanik allannguisoqarpoq. Taakku pillugit itisiliineq pillugu oqaaseqaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

Iliveqarfinni taakkunani ilisineq (tikinneqarluarsinnaappata) inuit sumiiffimmut immikkut atassuteqartut taamatut kissaatigisinnaasaat qaqutiginnaq akuerineqartassapput, tassunga ilanngullugit toqusup tassani sivisuumik najugaqarsimanera aapparissalluunniit tassani ilineqarsimanera.

Aalajangersagaq ilaatigut siunnersuummi § 14, imm. 3-mut attuumavoq. § 14, imm. 3-p akerlianik § 26-p atorineqarnerani piomasagaataavoq sumiiffiup siusinnerusukkut nammineq iliveqarfeqarluni najugaqarfiusimanissaa. Pissut taamatut akuersinissamut tunngaviusinnaasut assersuutigalugu tassaasinnaapput sumiiffimmi sivisuumik najugaqarsimaneq aapparissalluunniit sumiiffimmi ilisaasimanera. § 26 malillugu akuersinermi pisortanut aningaasartuutaannginnissaa piomasagaataavoq.

§ 27-mut

Aalajangersagaq Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 9-mik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq ilagiit sinniisaasa inassuteqaateqarnerisigut piffissami sivisunerusumi eqqissisimatitsinissamik Biskoppi maannakkut aalajangiisinnaasoq.

Iliveq imatut paasineqassaaq, ilerriit suuluunniit ilagiit iliveqarfiisa iluaniittut avataaniittullu. Piffissaq eqqissisimatitsivik ukiunik 50-inik sivisussuseqarpoq ilerillu ataasiakkaat pineqarlutik. Aamma siunnersuummi § 28, imm. 2 naapertorlugu iliveqarfiup iliverpassuaqartup assersuutigalugu immikkoortunut agguarneqarnissaa aalajangersakkami ajoqutissaqanngilaq, tassani ilerriit ukiut 50-it inorlugit pisoqaatigisut atorineqassanatik.

Piffissamik eqqissisimatitsivimmik aalajangiinermi marluk isiginiagassaapput, ilaatigut qimataasut iliviup eqqaassutissaaneranik kissaateqarnerisa isiginiarneqarnissaa ilaatigullu ilisineq ileqqorissaarluni eqqiluisaarnermilu illersorneqarsinnaasumik toqusut timaasa peerneqartarnissaannik inuiaqatigiinni isiginiagassat.

Piffissap eqqissisimatitsiviup iluani sunngoriartornerup naammassinissaa isiginiarlugu piffissaq eqqissisimatitsivik sivikinnerpaaq aalajangerneqarpoq. Nunami sumiiffinni assigiinngitsuni silaannaap pissusaa assigiinngitsuunera apequtaatillugu piffissaq pisariaqartoq assigiinngimmat peqqinnissaqarfimmi oqartussat innersuussinerisigut sumiiffinni ataasiakkaani tamanna aalajangerneqartariaqarpoq.

Oqaatigineqassaaq piffissaq eqqissisimatitsivissap sivisussusia pillugu apeqqut taamaallaat sumiiffinni nunaminertamik amigaateqarfiusunut attuumassuteqarpoq, taamaammallu iliverqarfiit pisoqqat nunaminertaat atoqqinnissaat siunertanulluunniit allanut atorineqarnissaat kissaatigineqarsinnaalluni. Inissaqarluarpat ilerriit iliveqarfiillu pisoqqat atorineqannginnissaat pissusissamisuusaaq.

Imm. 2-mi aalajangersakkap ilivernut kulturikkut pingaaruteqartunut atorineqarnissaa piomasagaataavoq.

Imm. 3-mi aalajangersakkami pineqarput iliveqarfimmi inatsisit tunngavigalugit ilivermik nalinginnaasumik, tassunga ilanngullugu politiit paasiniaanerisa ilaatut, ammarneqassasoq aamma iliveq iliveqarfiup avataaniittoq toqusup timaasa sinnerisa nuunneqarnissaat siunnertaralugu ammarneqassasoq.

Imm. 4-mi aalajangersakkami piumasaqaataavoq toqusut timaasa sinneri torersumik ileqqorissaarlunilu iliornissaat, ilivii ammarneqaraangata ataatsimullu iliveqarfimmut ilineqaraangata. Ataatsimut ilivermut ilisinermi tamassuma iliseqqinnertut imaluunniit allatut pissusilersornertut paasineqannginnissaa pingaaruteqarpoq. Uani ataqqinnilluni nuussineq kisimi pineqarpoq.

§ 28-mut

Aalajangersagaq erseqqissaateqartillugu Iliveqarfiit pillugit peqqussummi § 10-mik ingerlatitseqqiineruvoq.

Iliveqarfiit iliveqarfiillu nunataasa atorunnaarsinneqartarnerat allamullu atorneqalertarnerat pillugu malittarisassat nutaatut allaqqapput. Taaguutit taakku ilanngunneqarput iliveqarfiit nunataasa atorunnaarsinneqarnerisa ilaatut allamulluunniit atorneqarnissaasa pisariaqartinneqarsinnaanera pitsaanerpaatullu isigineqarsinnaanera isiginiarlugu.

Piviusuni aamma, kommunip pilersaarusionerfigineqarnera isiginiarlugu, iliveqarfiup immikkoortunut agguataarnissaa aalajangerneqarsinnaavoq. Tassani assersuutigalugu immikkoortoq A immikkoortut B-p aamma C-p atorneqalinnginneranni atorneqarsinnaavoq. Immikkoortup A-mi ilerriit piffissaq eqqissisimatinneqarnissaat soorunami immikkoortut B-p aamma C-p piffissap eqqissisimatitaaffiat sioqqullugu naassaaq. Siunnersuummi kapitali 4 naapertorlugu taamatut agguaanerit iliveqarfiit pillugit allattuivinni nalunaarsorneqarnissaat ilagiit sinniisaasa suliassaraat.

Imm. 1-imi aalajangersakkami pineqarput iliveqarfiit atuuttut naammattumik inissaqartut, kisiannili pissutsit allat pissutigalugit iliveqarfiit atorunnaarnissaat kissaatigineqarluni.

Imm. 2-mi aalajangersakkami pineqarpoq piffissap eqqissisimatitsiviup naanera, taamaattorli iliveqarfiup atorunnaarnissaanik imaluunniit allamut atorneqarnissaanik Biskoppi akuersissuteqarluni.

Imm. 3-mi aalajangersakkami Biskoppi iliuuseqarnermi oqartussaavoq. Nuna tamakkerlugu nalinginnaasumik ilanngussineq avammut nalunaaruteqarneq tassungalu peqatigitillugu palaseqarfiup nittartagaani avammut nalunaaruteqarneq piumasaqaammik malinninnerussapput.

Iliveqarfiit iliveqarfiillu nunataasa allamut atorneqalernerannut atatillugu ilaqutaasut aamma nalinginnaasumik pissuserissaarnermi/eqqiluisaarnermi pissutsit isiginiarneqarnissaat aalajangersakkami ilaatigut qulakkeerneqarpoq. Tassunga ilanngullugu iliveqarfimmik atorunnaarsitsinerup kinguartinneqarneranik aalajangiinerup Naalakkersuisunit

isummerfigitinneratigut innuttaasut inatsisitigut innarlitsaalisaanerat isiginiarneqassaaq, tak. siunnersuummi § 34, imm. 2.

Imm. 4-mi aalajangersakkami naammagittaalliuteqartoqarnerani kinguartitsisoqassasoq allaqqavoq.

Imm. 5-imi aalajangersakkami piumasaqaataavoq toqusut timaasa sinneri torersumik ileqqorissaarlunilu iliornissaat, ilivii ammarneqaraangata ataatsimullu iliveqarfimmut ilineqaraangata. Ataatsimut ilivermut ilisinermi tamassuma iliseqqinnertut imaluunniit allatut pissusilersornertut paasineqannginnissaa pingaaruteqarpoq. Uani ataqqinnilluni nuussineq kisimi pineqarpoq.

§ 29-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Iliverni eqqaassutissat imatut paasineqassapput ilerriit ujarattaasa saniatigut eqqaassutissat, assersuutigalugu sanningasut, napasut qipigukkallu. Iilvermi eqqaassutissaq piviusorsiorluni nalilersuineq aallaavigalugu aamma arnat angutillu nersortariallit eqqaaneqarnerat pigiinnarniarlugu ilivermi eqqaassutissat isigineqarnerata toqqaanermi tunngavittut atorneratigut, kulturikkut oqaluttuarisaanermi ilaanera allalluunniit pissutigalugit immikkut eriaqisariaqakkatut atorneqarnera malillugu taamaallaat eriaqisariaqakkatut nalunaarsorneqassaaq. Iliverni eqqaassutissanik eriaqisariaqakkanik nalunaarsuineq pillugu malittarisassani siunertaanngilaq iliveqarfinni tamani iliverni eqqaassutissanik pinngitsoorani nalunaarsugaqarnissaa. Taamaalilluni iliveqarfeqarsinnaavoq misissuinerup kingorna iliverni eqqaassutissanik nalunaarsuisoqartariaqanngitsoq.

Iilvermi eqqaassutissap pisoqaanera isumaliuteqarnermut ilaasinnaavoq, pisoqaassuserlu nammineq pingaaruteqanngilaq. Taamatuttaaq ilivermi eqqaassutissaq provsteqarfimmi iliveqarfimmut ilisarnaataanersoq isumaliuteqarnermut ilaasinnaavoq. Iilvermi eqqaassutissap toqqaanermi tunngavik ataaseq arlallilluunniit aallaaviumik eqqortikkaluaraa, ilivermi eqqaassutissaq iliveqarfimmut inissineqarnermisut isikkoqarunnaarsimappat imaluunniit ilivermi eqqaassutissaq kulturikkut oqaluttuarisaanermut ilaajunnaarsimappat nalunaarsuisoqartariaqarnerasoq isumaliutigineqartariaqarpoq.

Toqqaanermi tunngaviit missingersuutitut ataatsimut isigalugu isigineqartariaqarput. Tamassuma kinguneraa ilivermi eqqaassutissaq nalunaarsorneqassanersoq tamatigut missiliuussinerunera.

Nalunaarsuinerup iliveqarfiit pillugit allattuivimmut allanneqarnissaa tamannalu pillugu Biskoppip ilisimatinneqarnissaa ilagiit sinniisaasa isumagissavaat.

§ 30-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Ilagiit sinniisiisa Ilagiinni sulinerinik pitsanngorsaanut aalajangersagaq isigisariaqarpoq. Aalajangersakkamili eqqarsaataannigilaq ilagiit sinniisaasa aningaasarsiaannut akilerneqarnissaannut atorneqassasoq. Ilimagineqarpoq suliassaq Ilagiinni piumassutsimik soqutigisaqartut namminneq suliarissagaat.

Nalunaarsuineq Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu tamanna pillugu oqaaseqaateqartereerlugu ingerlanneqassaaq. Piviusuni isumaqarpoq ilivermi eqqaassutissat pillugit allaaserinninneq ilanngullugu tunngavilersukkamillu uppersaata ilanngullugu ilagiit sinnissaat siunnersuusiussasut. Siunnersuut Nunatta Katersugaasiviani Allagaateqarfianilu inummut sulisumut immikkut ilisimasalimmut eletroniskinnorlugu nalinginnaasumilluunniit allakkatigit ilagiit sinniisaasa nassiutissavaat. Immikkut ilisimasalik katersugaasiveqarnermik suliaqarnermi nassiunneqartoq nalilersussavaa, tamassumalu kingorna ilivermi eqqaassutissaq nalunaarsorneqartariaqarnersoq oqaaseqaat utertillugu. Tamassumunnga atatillugu ilivermi eqqaassutissap aserfallatsaaliornanunat atatillugu iliuusissatut immikkut ilisimasalik naatsumik inassuteqaateqassaaq.

§ 31-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 2-mi aalajangersagaq Ilagiinni allamut inissiinermut atuuppoq. Biskoppi tamassuma saniatigit pisortani oqartussanik suliamut attuumassuteqartunik oqaaseqaateqartitsissaaq.

§ 32-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Kulturikkut eqqaassutissaq assersuutigalugu aserorsimappat imaluunniit kulturikkut naleeruttutut nalilerneqarpat nalunaarsuivimmiitsitsiunnarneq pissaaq.

Iliveqarfiit ungaloqartinneqarneri, avatangiisaat il.il pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 47, 28. november 1990-imeersoq naapertorlugu aalajangersarneqareerpoq sanningasut qisuit, ilerriit ungalui, ilerriit ujarattat assigisaalluunniit atorlugit eqqaassutissat angissutsimikkut isikkumikkulluunniit iliveqarfimmik kusanartitsinngitsutut isikkullit peerneqarnissaat ilagiit sinniisaasa aalajangersinnaavaat.

§ 33-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Pisinnaatitsineq pillugu aalajangersagaq assersuutigalugu isikkusnaanik piumasqaatit aamma ilagiit sinniisaasa aamma Nunatta Atuagaateqarfiata Allagaateqarfiatalu suleqatigiinnerit pillugit malittarisassiornissamut atorneqarsinnaanera eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

§ 34-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Biskoppip aalajangiineri Naalackersuisunut maalaarutiginninnissaannut periarfissaq pillugu aalajangiinissaq naleqquttutut isigineqarpoq. Maalaaruteqartarnermut malittarisassat naapertorlugit Ilagiit pillugit inatsit naapertorlugu Biskoppip aalajangiineri pineqarput. Iliveqarfiup imaluunniit iliveqarfiup nunataata atorunnaarsinneqarnissaa allamulluunniit atorneqalernissaa pillugu Biskoppip aalajangiineranik naammagittaalliuteqarneq eqqarsaatigalugu Iliveqarfiit pillugit peqqussummi maalaaruteqarnissamut sivilisunerusumik piffissaliisoqarneranik aalajangersagaqarpoq.

§ 35-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Nakkutilliineq Biskoppip Ilagiit pillugit inatsimmi § 6 naapertorlugu nakkutilliineranut inatsisitigit aalajangersarneqareersumut atavoq, taamaalillunilu Biskoppi ilageeqarnermi qullersaalluni oqartussaralugu Ilageeqarnermi aqutsivimmik pilersitsissaaq.

Ilagiit pillugit inatsimmi ilageeqarnermi nalinginnaasumik nakkutilliinermit aalajangersagaq allaanerulaarpoq, tassa provstit Ilagiit pillugit inatsimmi ilagiinni sulisut eqqarsaatigalugit nakkutilliisuusummata Biskoppimillu siulliullutik inatsisilerineri maalaaruteqarnermi oqartussaallutik.

§ 36-mut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Malittarisassat malinneqarnissaasa pingaaruteqarnerat eqqarsaatigalugu unioqqutitsineri akiliisitsisoqartarnissaa naleqquttutut isigineqarpoq.

§ 37-mut

Piffissaq atuutilersitsiviusoq aalajangersarneqarpoq siunnersuutip atuutilersinneqarnissaanut pisariaqartumik piffissaqartitsinissap qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu, tassunga ilanngullugit allaffissornermi najoqqutassiat pisariaqartut suliarinissaat.

Ikaarsaariarneq pillugu imm. 3-mi aalajangersagaq pillugu oqaaseqaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.